

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΣΤ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1979 | ΑΡΙΘ. 1

Μ Η Ν Υ Μ Α

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ε Π Ι Τ Ω, Ν Ε Ω, Ε Τ Ε Ι 1979

«Τ Ο Ε Τ Ο Σ Τ Ο Υ Π Α Ι Δ Ι Ο Υ»

Η Ε Ο Ρ Τ Η Τ Ω Ν Ε Π Ι Γ Η Σ Α Γ Γ Ε Α Ω Ν

Παρήγορη Ἀνατολή μιᾶς Νέας Βηθλεέμ δια τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, ἢ κατὰ τὸ Νέον Ἔτος 1979 στροφή πρὸς τὴν Παιδικὴν Ἡλικίαν, τὴν Παιδικὴν ψυχὴν, τὴν Παιδικὴν Ἀγνότητα.

Τοῦτο ποῦ δὲν εἶναι μόνο χρέος ὑπέρτατον κάθε ἀπερχομένης γενεᾶς πρὸς τοὺς ἐπιγόνους τῆς, διὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν λαμβάνει μορφήν ὑψίστης ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης, ἐνώπιον τῆς φρικτῆς μαζικῆς παιδικῆς ἀπωλείας ἀπὸ ἑλλειψιν μέσων διατροφῆς καὶ θεραπευτικῆς ἀγωγῆς, ἐνῶ ἀμύθητα ἀμαρτωλὰ ποσὰ χρημάτων ἐξοδεύονται διὰ τὴν ἀλληλοεξόντωσιν ἀνθρώπων καὶ πολιτισμῶν.

Ἄλλὰ πέρα τούτου εἶναι καὶ σκοπιμότης ἐπείγουσα, πρὸς διασφάλισιν ὑγιῶν σπόρων διὰ τὴν ἀναβλάστησιν ὑγιῶν τῶν κοινωνιῶν τοῦ μέλλοντος. Καὶ τοῦτο, ὄχι μόνον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς διατηρήσεως τοῦ εἶδους, ἀλλὰ κυρίως καὶ μοναδικῶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι μόνον ὕλη, κατευθυνομένη ἀπὸ τυφλὰ καὶ μόνον ἔνστικτα, ἀλλὰ πνευματικὴ ὄντοτης ποῦ

ἔχει ἀνάγκην ὀρθοδρομήσεως, πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν ὀρθὴν πορείαν πρὸς τὴν μοναδικὴν πηγὴν τῆς ἀνθρωπίνης γαλήνης καὶ εὐτυχίας, τὰ ἰδανικά τῆς ἐπὶ γῆς εἰρήνης καὶ ἐλευθερίας τῶν λαῶν, εἰς διαχείρισιν καὶ διασφάλισιν τῶν ὁποίων παταγωδῶς ἀπέτυχαν «οἱ σοφοὶ ἐγκέφαλοι τοῦ αἰῶνος τούτου».

Ἡ χάρις αὐτῆς τῆς ὑψίστης σκοπιμότητος τιμαλφῆς ἐπένδυσis, δηλαδὴ τῆς καθιερώσεως τοῦ Νέου Ἔτους 1979, ὡς ἔτους Παιδιοῦ, εἶναι καὶ ἡ ἐσχάτη εὐκαιρία διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ μηνύματος τοῦ Ἰησοῦ «Ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 18,3). Εἰς ἡμᾶς τώρα ἐπείγει ἡ γαλήνη καὶ εὐτυχία τῆς Γῆς, ὡς προάγγελος τῆς μελλούσης.

Ἄλλωστε καὶ τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη, ὑπὸ τὴν γενικωτέραν ἔννοιαν, διεκήρυξαν εἰς τὴν Οἰκουμηνικὴν Διακήρυξιν τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δικαιούται νὰ ἀπολαμβάνη

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 5197
 Διεκπ. 2447 } Ἀθήνησι τῇ 19-12-78

Παναγιώτατε καὶ Θεϊότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχᾳ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφε καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Δ η μ ή τ ρ ι ε, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι υπερῆδιστα προσαγορούμεν.

Ἰδοῦ, προέλαβον ἡμᾶς καὶ πάλιν αἱ πανίεροι ἡμέραι, καθ' ἃς ἡ ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῶν Ὁρθοδόξων ἰδιαζόντως λαμπρύνεται φαεινῶς πανηγυρίζουσα τὴν δι' ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν ἐκ τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας υπερφυᾶ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰη-

* Ὁμοια Γράμματα ἀπεστάλησαν καὶ πρὸς πάντας τοὺς λοιποὺς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας καὶ τοὺς Ἀρχηγούς τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

ῶλων τῶν δικαιωμάτων καὶ Ἐλευθεριῶν, αἱ ὁποῖα προβλέπονται εἰς τὴν Διακήρυξιν, ἄνευ διακρίσεως φυλῆς, χρώματος, φύλου, γλώσσης, Θρησκείας, πολιτικῶν ἢ ἄλλων πεποιθήσεων, ἐθνικῆς ἢ κοινωνικῆς καταγωγῆς, περιουσιακῆς καταστάσεως, οἰκογενειακῆς προελεύσεως ἢ ἄλλης κοινωνικῆς θέσεως.

Ὅσα δηλαδὴ πρὸ αἰώνων πολλῶν διεκήρυξεν εἰς τὰ ἐλάχιστα ἐκεῖνα ὑπέροχα λόγια ἡ Ἁγία Γραφή: «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος, οὐδὲ Ἕλληνας, οὐκ ἔνι

σοῦ Χριστοῦ γέννησιν, ἥτις τὸ μόνον ἐστὶ «καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον» γεγονός καὶ ἡ τῆς ἡμῶν ἀνακλήσεως καὶ θεώσεως ἀρχή.

Ἐπὶ δὲ ταύτῃ λαμπρῶς ἐορτάζοντες καὶ τὴν καρδίαν τῆς χαρᾶς, ἣν ὁ ἄγγελος τοῖς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην τὴν ἐλόφωτον ἀγκυλοῦσι καὶ φυλάσσοι τὴν ποιμνὴν αὐτῶν εὐηγγελίσαστο, πληρούμενοι, ἀδελφικῶς ἐν πνεύματι Ὑμᾶς περιπτυσσόμεθα, ἀσπασμὸν ἀγάπης, εἰρήνης καὶ κοινωνίας ἀποδίδοντες καὶ τοῦ δι' ἡμᾶς νηπιάσαντος ἐκτενῶς δεόμενοι, ὅπως περιέπη τὴν Ὑμετέραν τιμιωτάτην ἡμῖν Παναγιότητα καὶ τὴν τῇ Αὐτῆς κηδεμονία ἐμπιστευομένην ἀγίαν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἀδιαλώθητον, παράσχηται τῷ ἀγιολέκτῳ αὐτῆς κλήρῳ καὶ λαῷ προκοπὴν ἐν πᾶσι καὶ εἰρηναίαν ζωὴν καὶ εὐλογησὴ τὸν ἐπὶ θύραις νέον τῆς ἑαυτοῦ χρηστότητος ἐνικαυτόν, ὃν καὶ χαρίσαστο ἡμῖν ἡ Αὐτοῦ φιλανθρωπία αἴσιον καὶ πλήρη τῶν ἐπιγείων καὶ ὑπερκοσμίων Αὐτοῦ ἀγαθῶν καὶ δωρεῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἀσπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν τῷ δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντι Σωτῆρι Θεῷ διατελοῦμεν,

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος

δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ...» (Γαλ. 3,28).

Ναί, πᾶς ἄνθρωπος, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία, καὶ πρωτίστως αὐτή, ἔχει τὰ δικαιώματά της.

Τὸ Νέον Ἔτος 1979, ἃς γίνῃ ἡ πολύτιμος ἱερὰ Φάτνη καὶ τὸ Τιμαλφὲς Δίκνον τοῦ παρόντος διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ μέλλοντος.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ Α. Θ. Π.

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

† Δ Η Μ Η Τ Ρ Ι Ο Σ

Ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας χάριν καὶ εἰρήνην ἐν Χριστῷ τεχθέντι.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ νύξ παρήλθεν. Ἡ αὐγὴ ὑποφώσκει. Οἱ οὐρανοὶ πάλλονται καὶ αὖθις ἐκ τοῦ ἀγγελικοῦ ὕμνου τῆς εἰρήνης. Τὸ δὲ χαρμῶδες ἀγγελμα ἤχῃ ἐκ νέου εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀγγραλούτων ποιμένων: «Μὴ φοβεῖσθε..., ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον σωτήρ» (Λουκ. 2, 10, 11).

Χαίρομεν καὶ συχαίρομεν ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἑορτῇ. Τὴν θείαν κένωσιν στοχαζόμεθα καὶ ταύτην ὁμολογοῦμεν καὶ θαυμάζομεν.

Μηδεὶς ἀμφιβαλλέτω, ὅτι «ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον σωτήρ». «Ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» (Ἰωάν. 1, 14). Ὁ Θεός, «ἐαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος» (Φιλιπ. 2, 7). Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀπὸ τῶν Γραφῶν μαρτυρία. Τοιαύτη καὶ ἡ ἀπὸ τῆς πίστεως τῶν αἰῶνων βεβαίωσις.

Ἐκένωσε, ὄντως, ἐαυτὸν ὁ Θεός. Κενούμενος δὲ ἐπεξετάθη ἐπὶ πάντας ἡμᾶς. Ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὴν γῆν, τὴν φύσιν, τὴν ζωὴν. Εἰς πάντα χρόνον καὶ τόπον. Ἐπὶ πᾶν γένος καὶ φύλον καὶ ἔθνος καὶ λαόν. Ἐπὶ πάσας τὰς φυλάς καὶ τὰς γλώσσας. Ἐπὶ πᾶσαν σκέψιν, ἰδεολογίαν καὶ κίνησιν. Ἐπὶ πάντα τρόπον ζωῆς. Καὶ ἐν μᾶ λέξει, ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην ἱστορίαν, ἣν καὶ περιέλαβεν ἐντὸς τῆς μιᾶς καὶ ἀνεπαναλήπτου ἱστορίας τῆς Σωτηρίας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἣτις καὶ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἱστορία τοῦ ἀκαταλήπτου Θεοῦ ἡμῶν.

Ἐπὶ τὴν διαφορότητα καὶ ποικιλίαν ἡμῶν ταύτην κατέληθεν ὁ Θεός. Ταύτην συνήνητησε. Ταύτην ἐξηγόρασε. Ταύτην καὶ ἔασεν.

Μὴ ἐρωτήσωμεν, ἵνα τι ἡ κένωσις αὐτῆ τοῦ Θεοῦ. Ἀκούσωμεν μόνον τοὺς Πατέρας ἐρμηνεύοντας καὶ τοῦτο τὸ ἀφατον μυστήριον: «Ἐπιδημήσας ὁ Λόγος τῷ δέψ, λέγει εἰς ἕξ αὐτῶν, ἐκένωσε ἐαυτόν, ἵνα τῷ κενώματι αὐτοῦ πληρωθῇ ὁ κόσμος». «Ὁ πλήρης κενούται, λέγει ἄλλος, ἵνα... ἐγὼ τῆς ἐκείνου μεταλάβω πληρότητος». Καὶ ἕτερος προσθέτει: «Κενούται μὲν γὰρ ἡ θεότης..., ἀνακαινοῦται δὲ τὸ ἀνθρώπινον, διὰ τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἀνακράσεως, θεῖον γινόμενον»*.

Ἴδού, λοιπόν, ὁ λόγος, δι' ὃν κενούται ὁ Θεός. Ἴδού καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἀνακαινοῦται ὁ ἀνθρώπος. Συγκατέβη ὁ Θεός ἐπὶ τὰ πολλά, ἵνα οἱ πολλοὶ ἐπιστραφῶσι πρὸς Αὐτόν. Κατέληθεν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς, ἵνα οἱ πάντες ἀναδῶμεν πρὸς Αὐτόν. Ἡμεῖς, οἱ πολλοί, ἐν τῇ πολλότητι τῆς ζωῆς καὶ τῶν τρόπων τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἔχομεν ἐν ἑαυτοῖς ἀνεξαντλήτους τὰς πηγὰς τοῦ δυναμιμοῦ καὶ τῆς δημιουργικότητος. Μὴ φοβηθῶμεν τὴν ποικιλίαν καὶ διαφορότητα ἡμῶν. Ὁ Κύριος ἔταξε καὶ ἐπέτρεψεν αὐτήν.

Ἐν εἶναι, πάντως, τὸ ὀφειλόμενον πρὸς τὸν κενώσαντα ἐαυτὸν Θεόν. Τὸ ὅπερ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναγράφει: «Ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐφ. 1,10).

Τοῦτο θαυμασίως ἐγένετο ἅπαξ, ἐν τῇ πρώτῃ κατὰ σάρκα Γεννήσει τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου, ἐν Βηθλεέμ. «Ἐκαστον γὰρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, λέγει τὸ ἐσπέριον ἰδιόμελον τῆς νυκτὸς τῶν Χριστουγέννων, τὴν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον οἱ οὐρανοὶ τὸν ἀστέρα· οἱ Μάγοι τὰ δῶρα· οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα· ἡ γῆ τὸ σπήλαιον· ἡ ἔρημος τὴν φάτνην· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένον».

Τοῦτο ἀκριδῶς καλούμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ἐπαναλάβωμεν κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν τῆς πολυταράχου ζωῆς ἡμῶν. Καλούμεθα νὰ ἀποδλέψωμεν ἐπὶ τὴν δια-

* Πρβλ. Ὁριγένους, Ὁμιλ. εἰς Ἱερεμ. Η', ΒΕΠ. 11, 58. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Λόγος 45, 9, P.G. 36, 636.

φορότητα και πολλαπλότητα ήμων' κατά Ἐκκλησίας και Ὁμολογίας και διακρίσεις και δικαιοδοσίας, ήμεις, οἱ τὸν Ἐνα Χριστὸν ἐπικαλούμενοι και αὐτὸν ὁμολογούντες' κατά ἔθνη και λαοὺς και φυλάς και τάξεις και μάζας πάντες οἱ λοιποί, ὅσοι τέκνα τοῦ Ἐνὸς Θεοῦ και Πατρὸς λογιζόμεθα και εἴμεθα, οἱ ἀπ' ἀλλήλων ἐν τούτοις ἀφιστάμενοι και πρὸς ἀλλήλους διίστάμενοι, καλούμεθα ἵνα στοχασθῶμεν τὴν εὐθύνην τῆς ἐπιστροφῆς και συναντήσεως ήμων ἐν τῷ Θεῷ.

Δεῦτε πάντες ἐπὶ τὸ ἔργον. Ἴδου ἐπὶ θύραις αἱ δύο τελευταῖαι δεκαετηρίδες τῆς δευτέρας χιλιετηρίδος τῆς χρηστότητος Κυρίου. Ἐν τῇ σιγῇ τῆς Ἱερᾶς Νυκτὸς ταύτης, οἱ πάντες, ὑπεύθυνοι και μὴ ὑπεύθυνοι, ἡγούμενοι και ἐπόμενοι, χωρήσωμεν ἀδιστακτικῶς πρὸς τὴν εὐθύνην και ἀπόφασιν, ἵνα ὀδεύσωμεν ἀπὸ κοινοῦ πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ Σχεδίου τοῦ Θεοῦ.

Ἐκ τοῦ Πανιέρου τούτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἡ πρὸς τὴν οἰκουμένην πρόσκλησις και προτροπὴ ήμων ἔσται ἡ ἑξῆς: Ἐκ τῆς διαφορότητος τῶν Ἐκκλησιῶν και τῶν ἐκκλησιαστικῶν ήμων πραγμάτων, ὀδεύσωμεν πρὸς τὴν μίαν και ἡνωμένην Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐκ τῆς πολλαπλότητος, τῆς ποικιλίας, ἔτι δὲ και τῶν ἀντιθέσεων τοῦ κόσμου και τῶν τοῦ κόσμου τούτου

συνθηκῶν και καταστάσεων, ἀχθῶμεν πρὸς τὴν ἡνωμένην και ἀδελφουμένην πανανθρωπίνην κοινωνίαν.

Ἡνωμένη Ἐκκλησία ἐντὸς ἡνωμένης Ἀνθρωπότητος.

Αὕτη ἡ ἀφ' ήμων παράκλησις, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἑορτίου χαιρετισμοῦ ήμων πρὸς πάντας. Ἐφ' ᾧ και πέμπομεν ἀδελφικὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς Ἀγιωτάτους Προκαθημένους τῶν Ἐκκλησιῶν' ἀσπασιμὸν πρὸς τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς' πατρικὰς εὐχὰς και εὐλογίας πρὸς τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ τε ἐγγύς και τὰ μακρὰν. Καὶ παρέχομεν πρὸς πάντας τὴν διατρένωσιν τῶν προσδοκιῶν και τὴν διαβεβαίωσιν τῶν προσευχῶν ήμων ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, τῆς καταλλαγῆς τῶν ἀνθρώπων και τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως.

Χαίρετε. Εἰρηγεύετε. Καταρτίζεσθε. Φιλανθρωπεύετε. Ὑμνήτε τὸν τεχθέντα Κύριον, Χριστὸν, Σωτῆρα, Ἐμμανουήλ, «ὃ ἔστι μεθερμηγευόμενον μεθ' ήμων ὁ Θεὸς» (Ματθ. 1, 23).

Χριστοῦγεννα τοῦ 1978

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

διάπυρος εὐχέτης πάντων ήμων

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΕΠΙ ΤΩ, ΝΕΩ, ΕΤΕΙ 1979

Ἡ Διεθνὴς τῆς Ἀγάπης —Τμήμα Ἑλλάδος— ἔδωσεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ ἀκόλουθο πρωτοχρονιάτικο μήνυμα:

«Ἡ Διεθνὴς τῆς Ἀγάπης, μετὰ τὸ ἀνοιγμα ἐνὸς Νέου Ἔτους, θέλει πρῶτα νὰ ὑπογραμμίσει, ὅτι σχετικὰ μετὰ τὸν ἀφοπλισμὸν, δηλαδὴ μετὰ τὴν παγκόσμια εἰρήνην, τὸ 1978 κλείνει μόνον μετὰ «ἀμοιβαῖες ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων» ἀνάμεσα στὶς Κυβερνήσεις τῶν δύο ὑπερδυνάμεων, ἐνῶ ἡ κάθε μιὰ ἀπ' αὐτὲς ἀποφάσισε νὰ ἀυξήσει τοὺς ἐξοπλισμούς της. Σὰν νὰ μὴν ἔφθανε δηλαδὴ τὸ ὅτι, σύμφωνα μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν πού ἔγινε στὸν Ο.Η.Ε. τὸν περασμένο Σεπτέμβριο, ξοδεύονται κάθε εἰκοσιτέσσερες ὥρες ἕνα δισεκατομμύριο ἑκατὸ ἑκατομμύρια δολλάρια, πού σημαίνει, ὅτι μέσα σὲ ἑξήντα μόνον δευτερόλεπτα ἡ ἀνθρωπότης διαθέτει γιὰ τὴν αὐτοκαταστροφὴ της σχεδὸν ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια. Καὶ τώρα, μετὰ τὸν καινούργιο χρόνο μαθαίνουμε, πὼς τὸ ἕνα ἑκατομμύριο δολ-

λάρια σὲ κάθε λεπτὸ τῆς ὥρας... θεώρησαν πὼς πρέπει νὰ ἀυξηθεῖ!!

» Ἀλλὰ πού θὰ πάει αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις;

» Γι' αὐτὸ ἡ Διεθνὴς τῆς Ἀγάπης, μετὰ τὸν καινούργιο χρόνο, θέλει τὸ πρόβλημα νὰ τὸ ἀναλάβουν ἀπευθείας οἱ ἴδιοι οἱ Λαοὶ και ἐγκαινιάζει μιὰ παγκόσμια ἐπικοινωνία Ἀγάπης σ' ὅλον τὸν Κόσμον. Θέλει ἔτσι νὰ γίνῃ χειροπιαστὸ τὸ ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, σχεδὸν ἡ παμπφήφια των, θέλουν νὰ ζήσουμε εἰρηρικὰ ὅλοι οἱ Λαοὶ μεταξύ μας και νὰ ἀπαλλαγῶμε ἀπ' τὸ ἄγχος τῆς δολκληρωτικῆς καταστροφῆς.

» Τὸ 1979 πρέπει νὰ γίνῃ τὸ ἔτος τοῦ ἀνοίγματος τῆς Ἀγάπης ἀπὸ ἄνθρωπο σὲ ἄνθρωπο και ἀπὸ Λαὸ σὲ Λαὸ σ' ὅλον τὸν Κόσμον. Σ' αὐτὸν τὸν Ἀγῶνα ἡ Νεολαία καλεῖται νὰ ἀναλάβῃ τὴν πρωτοπορίαν.

“ Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α , ,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πᾶς εὐσεβῆς Χριστιανός, ἐπιθυμῶν νὰ παρακολουθῇ τὴν ζωὴν καὶ δρᾶσιν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου, δύναται ν' ἀποκτήσῃ ἄριστον Ὁδηγόν, ἐγγραφόμενος συνδρομητῆς εἰς τὸ Ἐπίσημον Δημοσιογραφικὸν Ὀργανον τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Μετὰ τοῦ Περιοδικοῦ τούτου θὰ λαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὸ Περιοδικὸν «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ».

Εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» δημοσιεύονται κύρια ἄρθρα ἐπὶ σπουδαίων ἐπικαίρων ζητημάτων. Ἐπίσης ἐκκλησιαστικοὶ Νόμοι καὶ Διατάγματα, Γνωμοδοτήσεις, Ἐγκύκλιοι καὶ Ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁμοίως Εἰρηνικὰ Γράμματα ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν, Ἐόρτια Γράμματα, σπουδαῖα ἄρθρα Ποιμαντικά, Δογματικά, Πατερικά, Ἀπολογητικά, Φιλοσοφικά, Ἱστορικά, Ἠθικοκοινωνικά, Παιδαγωγικά, ἔτι δὲ εἰδικώτερα ἄρθρα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν Χριστιανικὴν Τέχνην καὶ Ἐπιγραφικὴν, ὡς καὶ Ἐποικοδομητικά ἄρθρα Ψυχολογικά, ἀναφερόμενα εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς Ποιμαντικῆς Θεολογίας καὶ τῆς Λειτουργικῆς καὶ ἄρθρα σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν Ἱεραποστολήν. Σὺν ἐπὶ τούτοις δημοσιεύονται ἄρθρα Ἀγιογραφικά καὶ Ἑρμηνευτικά εἰς πάντα τὰ βιβλία τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ὡς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀναπτύσσονται ἐπὶ Ὁρθοδόξου βάσεως αἱ σχέσεις τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν καὶ παρέχονται ἡ λε γ μέ ν α ἰ εἰδήσεις ἐπὶ τῆς ὅλης Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Τέλος, καταχωροῦνται ἐν τοῖς Χρονικοῖς εἰδήσεις, ἀναφερόμεναι πρωτίστως εἰς τὴν ὅλην ζωὴν καὶ δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, ὡς καὶ εἰς πάντα τὰ Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα, ἡγουμένου τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πνευματικῆς κορυφῆς τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας. Παρακολουθοῦνται ταῦτα ἐν τῇ κυρίᾳ Αὐτῶν ζωῇ καὶ δρᾶσει καὶ παρέχονται εἰδήσεις περὶ τε τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ περὶ πᾶσῶν τῶν

ἀνά τὴν Οἰκουμένην Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἤτοι περὶ τῶν λοιπῶν σεπτῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Ρωσσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, ὡς καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Πολωνίας, Τσεχοσλοβακίας, Φιλανδίας, καθὼς καὶ τῶν Ἀρχιεπισκοπῶν καὶ Μητροπόλεων, τῶν ἐξαρτωμένων ἐκ τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἤτοι τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, τῆς Δωδεκανήσου, τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας, τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων, τῶν Μητροπόλεων Γαλλίας Γερμανίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας καὶ Ἑλβετίας, Βελγίου καὶ Κάτω Χωρῶν, Σουηδίας, Νέας Ζηλανδίας, Ἰνδιῶν, ὡς καὶ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἄπω Ἀναπολῆς, ἤτοι Κορέας καὶ Ἰαπωνίας. Μεγάλην βαρῦτητα ἐπίσης ἀποδίδει εἰς τὰς εἰδήσεις περὶ τῶν Προχαλκηδονίων λεγομένων Ἐκκλησιῶν (Κοπτικῆς, Ἀρμενικῆς, Αἰθιοπικῆς, Ἰακωβιτικῆς, Μάλιαμπάρ), ὡς καὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Διαμαρτυρομένων.

Πᾶν θέμα, ἔχον σχέσιν πρὸς τὴν καθόλου θρησκευτικὴν διαφώτισιν καὶ τὴν θεολογικὴν γνῶσιν, ἀναφέρεται ἐπικαίρως ἐν τῷ Περιοδικῷ τῆς «Ἐκκλησίας». Αἱ Πανορθόδοξοι καὶ αἱ Διαχριστιανικαὶ Συνελεύσεις καὶ τὰ Θεολογικὰ Συνέδρια ἐλκύουσιν τὸ ἐνδιαφέρον εἰδικῶν συνεργατῶν διὰ τὴν διαφώτισιν καὶ ἐποικοδομὴν τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» σχολιάζει ὅλως ἀντικειμενικῶς ἀπὸ ὀρθοδόξου χριστιανικῆς σκοπιᾶς τὰ ἐκάστοτε ἐπικαίρα ἐκκλησιαστικά, κοινωνικά καὶ ἄλλα γεγονότα πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀναγνωστῶν του εἰς τὴν ὀρθὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀξιολόγησιν αὐτῶν. Τέλος, ἡλεγμένα καὶ ἔγκυροι βιβλιοκρισίαι καὶ ἐπικαιρος βιβλιογραφικὴ ἐνημερότης κλείουσιν τὸν κύκλον τοῦ πλουσιωτάτου περιεχομένου τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας μας «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἀκαδημαϊκός

Η Β' ΕΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ, ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ (23 - 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1977)

1. Αίτια προαγωγής του μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν Θεολογικοῦ Διαλόγου.

Οὐδεὶς διμερῆς ἢ πολυμερῆς θεολογικὸς διάλογος ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἐν τῇ πορείᾳ αὐτοῦ τόσο μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ θετικὴν προσφορὰν εἰς τὴν οὕτω καλουμένην «Οἰκουμενικὴν Κίνησιν» ὅσον ὁ μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν. Ὁ διάλογος οὗτος δύναται κάλλιστα νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα οὐχὶ μόνον διὰ τὸν διάλογον τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐπέκεινα τούτου ἱστάμενον θεολογικὸν διάλογον, ὅστις καὶ εἶναι ὁ πλέον σοβαρὸς, ἀληθής, ἐμβριθῆς καὶ ἅμα λίαν ἐποικοδομητικὸς οἰκουμενικὸς διάλογος. Οὗτος, κείμενος μακρὰν παντὸς συναισθηματισμοῦ, προερχομένου ἐκ διαφόρων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν παραγόντων τῶν εἰς διάλογον ἐρχομένων Ἐκκλησιῶν, ἀποβαίνει κατ' ἐξοχὴν διάλογος διερευνήσεως καὶ ἐξηγήσεως τῆς ἐν Χριστῷ καὶ διὰ Χριστοῦ ἀποκεκαλυμμένης ἀληθείας, ἥτις καὶ δέον νὰ ἀποτελῇ τὴν σταθερὰν βάσιν διὰ τῆς ὁποίας καὶ μόνον δύναται νὰ γεφυρωθῇ τὸ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ὑφιστάμενον σήμερον πολὺπλευρον καὶ πολύμορφον θεολογικὸν χάσμα, τὸ ὀφειλόμενον εἰς διαφόρους ἱστορικοὺς, γεωγραφικοὺς καὶ καθαρῶς δογματικούς λόγους.

Δύναται δὲ ὁ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν Παλαιοκαθολικῶν Θεολογικὸς Διάλογος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον διὰ τοὺς λοιποὺς οἰκουμενικοὺς διαλόγους διὰ τε τῶν κοινῶν ὑπ' ἀμφοτέρων ἀποδεκτῶν γενομένων κειμένων, καὶ διὰ τὴν ἣν κυρίως ὁ διάλογος οὗτος ἀκολουθεῖ μέθοδον, τὴν ὁποίαν δέον νὰ ἀκολουθήσῃσι τὰ εἰς θεολογικὸν διάλογον συνερχόμενα μέλη, ἵνα αἱ ἐπίσημοι συνομιλίας, σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου καὶ τῇ θαθμιαίᾳ ψυχολογικῇ προετοιμασίᾳ τοῦ ποιμνίου, καταλήξωσιν εἰς μίαν θεολογικὴν συμφωνίαν.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ διαλόγου μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν Παλαιοκαθολικῶν ὀφείλεται εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους τῶν ὁποίων κυριώτεροι εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

1. Ἡ μακρὰ χρονικὴ διάρκεια ἢ διαρρεῦσα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται διαλόγου. Οὗτος, ὡς γνωστόν, ἤρξατο πολὺ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ὅστις καὶ ἀπέβη κυρία αἰτία

τῆς διακοπῆς τῶν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινωσίαν ἀποβλεπουσῶν σχέσεων μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν. Ἡ διὰ τῆς πρὸς τὰς κατὰ τόπους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας προτάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σύστασις Μικτῆς Συνεχιστικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀκριθῆ, ὀρθὴν καὶ συνετὴν μελέτην ἀπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν θεολογικῶν θέσεων, ἐφ' ὧν οἱ Παλαιοκαθολικοὶ συμφωνοῦσιν ἢ δίστανται πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, προσέδωκε νέαν ὄψιν εἰς τὰς διακοπείσας, ὡς ἀνωτέρω παρετηρήθη, διμερεῖς σχέσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Παλαιοκαθολικῶν.

Ἐν τῷ διαρρεῦσαντι τούτῳ μακρῷ χρονικῷ διαστήματι ὠρίμασε, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ὁ μεταξὺ αὐτῶν θεολογικὸς διάλογος, κατέπεσον τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου τὰ μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως πνευματικὰ καὶ ψυχολογικὰ ἐμπόδια, ὅλον ἐν εὐχεραστερά καὶ περισσότερο ἐνθερμος καὶ εὐκρινῆς ἀπέβη ἢ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἐπαφή, ἐν ᾧ ἐκ παραλλήλου κατέστη περισσότερο ἐντονος καὶ ἐκδηλὸς ἢ ἐνδόμυχος ἐπιθυμία τῶν δύο μερῶν πρὸς πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς κερματισθείσης ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

2. Ἡ ὑπὸ τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἐπιστροφή εἰς τὸ πνεῦμα τῆς πατερικῆς παραδόσεως, τὸν θησαυρὸν τῆς ὁποίας διετήρησε καὶ ἐξακολούθει διατηροῦσα ἀκέραιον καὶ ἀλώθητον ἢ κατ' Ἀνατολᾶς Μία, Ἀγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία.

3. Ἡ ἐσωτερικὴ διάθεσις, ἢ ἀναγκαία θεολογικὴ καὶ ἅμα ψυχολογικὴ προετοιμασία, ἢ φιλεργία καὶ ἢ ὑποδειγματικὴ συνεργασία τῶν μελῶν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς μιᾶς ἐνιαίας καὶ καλοπροαιρέτου ομάδος ἐργασίας.

4. Τὸ εἰς τοὺς κόλπους τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν κατὰ τοὺς χρόνους ἡμῶν κρατοῦν οἰκουμενικὸν πνεῦμα, τοῦ ὁποίου συγκεκριμένος καρπὸς εἶναι ἡ παρατηρουμένη ἀνασύνδεσις τῶν θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιολογικῶν διηρημένων, καὶ ἡ προσπάθεια ἅμα καλλιέργειας ἐνιαίας χριστιανικῆς συνειδήσεως.

5. Ἡ μετὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον παρατηρουμένη, καὶ σήμερον δ' ἔτι ὅλον ἐν αὐξοῦσα συρρίκνωσις τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ δόγματος τῶν Παλαιοκαθο-

λικών εν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ ἀλλαχοῦ. Αὕτη ἀρκούντως ἐπροβλημάτισε καὶ ἐξακολουθεῖ εἰσέτι γὰρ προβληματίζει τοὺς ἡγέτας τῶν Παλαιοκαθολικῶν, οἵτινες, ἀποβλέποντες εἰς ἓν ἀπώτερον εὐνοϊκὸν διὰ τὸ δόγμα αὐτῶν μέλλον, ἐργάζονται πυρετωδῶς διὰ τὴν εὐδόωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος διαλόγου, ἢ ἐπίτευξις τοῦ ὁποίου θὰ ἀποτελέσῃ τὴν σάνίδα διασώσεως τοῦ παλαιοκαθολικοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος. Ὁ ἐξωτερικὸς οὗτος παρατηρούμενος κίνδυνος, ὡς καὶ ἡ συνεχῆς μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πιστῶν, καθιστῶσι τοὺς Παλαιοκαθολικοὺς διαλλακτικῶς εἰς τὸν διάλογον αὐτῶν μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων, ἢ διαλλακτικῶς δ' αὐτῶν αὐτῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν κωλύει τὴν διακοπὴν τοῦ διαλόγου ἕνεκα τυχόν ἐμφανιζομένων ἐμποδίων, ἀφ' ἑτέρου δέ, διὰ τῆς ἀρσεως τῶν τυχόν ἐν τῇ πορείᾳ τῶν συζητήσεων ἀναφυσμένων θεολογικῶν δυσκολιῶν, ἐπιταχύνει τὴν πορείαν τῆς πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐξελίξεως αὐτοῦ.

6. Ἡ συνεχῆς καὶ σταθερὰ πρόοδος τοῦ παρόντος διαλόγου, ὡς καὶ τὸ προβάδισμα αὐτοῦ ἔναντι τῶν λοιπῶν διμερῶν καὶ πολυμερῶν θεολογικῶν διαλόγων, ἅτινα ὀφείλονται μὲν εἰς τοὺς ὡς ἄνω μνημονευθέντας παράγοντας ἔχουσιν ἔμως ὡς λόγον ἰδιαιτέρον, ἐγγυώμενον τὴν τε συνέχισιν τοῦ διαλόγου καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ συγκομιδὴν ἀγλαῶν καρπῶν διὰ τὴν ἐπιδικωμένην ἀποκατάστασιν τῆς διαρραγείσης ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος, τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἣτις, ἀπορρίπτουσα τὴν περὶ τοῦ Πρωτείου τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Filioque θεωρίαν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὰ νεοφανῆ αὐτῆς περὶ Θεοῦ δόγματα, ἀποδέχεται τὴν περὶ δύο πηγῶν τῆς Ἀποκαλύψεως διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν σημασίαν, ἀξίαν, ἢ ἢ κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποδίδει εἰς τὰ Δευτεροκατοικία βιβλία τῆς Π.Δ., καὶ τὴν ἢν αὕτη περὶ ταῦτα ποιεῖται διάκρισιν, τὸ κῦρος τοῦ πρωτοτύπου κειμένου τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὰς μεταφράσεις αὐτῆς εἰς καθομιλουμένας γλώσσας, τὸν καθορισμὸν τῶν μυστηρίων εἰς ἑπτὰ, ἔλως δὲ ἰδιαιτέρως τὴν ἐκκλησιολογικὴν διάστασιν, ἢν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κέκτηται ἢ ἀποστολικὴ διαδοχῇ. Οἱ Παλαιοκαθολικοὶ διὰ τῆς ἀρνήσεως καιρίων θεολογικῶν θέσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀποδοχῆς ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῆς διατηρηθείσης ἀλωδῆτου καὶ ἀνοθεύτου ἐν τοῖς κώδικεσι τῆς κατ' Ἀνατολὰς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, οὐδὲν ἀνυπέροβλητον δογματικὸν ἐμπόδιον ἐλέπουν ἐν τῇ ὑπ' αὐτῶν ἀφ' ἱκανοῦ χρόνου ἐπιδικωμένη μυστηριακῇ ἐνώσει μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ κατόπι μικρῶν καὶ ἐνίοτε λίαν ἐπιπόνων συζητήσεων μετὰ τῶν μελῶν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς κατάρτισις ὠρισμένων κοινῆς ἀποδοχῆς κειμένων ἐπετεύχθη σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ διότι οἱ Παλαιοκαθολικοὶ, καίπερ γεωγραφικῶς ἀνήκοντες εἰς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν, ἐν τούτοις ἐν ἀπολύτῳ ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων, ἐδέχθησαν προθύμως γὰρ κινήσασιν ἐντὸς τῶν ἱστορικῶν καὶ δογματικῶν πλαισίων τῆς

ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, ἢ ἀναγνώρισις τῆς αὐθεντίας καὶ τῆς παραδόσεως τῆς ὁποίας προσφέρει τὴν μοναδικὴν δυνατότητα τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Αἱ μέχρι σήμερον ἀναφύεσαι δυσκολίαι ἀπαρτισμοῦ κοινῶν κειμένων παρεκάμφθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἀποδοχῆς πασῶν τῶν δογματικῶν ἐκείνων ἀληθειῶν, αἵτινες, κατὰ τὴν προέλευσιν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἐρεῖδονται ἐπὶ τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, καὶ ὡς τοιαῦται εἴτε ἐξεφράσθησαν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ κατὰ τρόπον σαφῆ, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδένα ἐπιδέχονται ἀθλαίρετον ἐρμηγίαν, εἴτε ἐπεκυρώθησαν ἢ καθωρίσθησαν ὑπὸ Οἰκουμενικῆς τινος Συνόδου, εἴτε τέλος ὁμοφώνως ἐγένοντο ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῆς συνεδήσεως τοῦ πληρώματος τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, διὰ τὴν ὁποίαν, κατὰ τὴν ἐμολογίαν τοῦ Βικεντίου τοῦ ἐκ Λειρῆνης, «Quod ubique, quod semper, quod ab omnibus creditum est, hoc est vere proprieque catholicum» (ὑπερ ἀπανταχοῦ, ὑπερ ἀεί, ὑπερ ὑφ' ἀπάντων πεπίστευται, τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἀληθῶς καὶ κυρίως καθολικόν).

2. Ἐ ν α ρ ξ ι ς κ α ι π ο ρ ε ῖ α τ ῶ ν ἔ ρ γ α σ ι ῶ ν τ ῆ ς Β' Σ υ ν α ν τ ῆ ς ε ω ς τ ῆ ς Μ ι κ τ ῆ ς Θ ε ο λ ο γ ι κ ῆ ς Ἐ π ι τ ρ ο π ῆ ς.

Μὲ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ὡς ἄνω κριτηρίου ὡς σταθερὰς βάσεως καὶ ἀσφαλῶς κριτηρίου τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου, μὲ τὴν διάθεσιν εὐκρινεοῦς συνεργασίας, μὲ πνεῦμα ἀγάπης καὶ καταλλαγῆς ἐν Χριστῷ, μὲ προοπτικὴν ἐπιτεύξεως θεολογικῆς τινος συμφωνίας μετὰ τῶν δύο διαλεγόμενων Ἐκκλησιῶν, μὲ τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν τῆς ἔτι περαιτέρω προαγωγῆς τοῦ ἔργου τῆς ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ μὲ τὴν ἐκ τῶν προτέρων ἀπαραίτητον καὶ κατάλληλον ἐπεξεργασίαν τῶν πρὸς συζήτησιν θεμάτων, συγλήθον ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ Κέντρῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Σαμπέζῳ Γενεύης ἐν δευτέρᾳ Διασκέψει τὰ μέλη τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν.

Ἀπὸ Ὁρθοδόξου πλευρᾶς ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ φάσει τῶν ἐργασιῶν τῆς ὀλιμελείας ἔλαδον μέρος ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Συγκεκριμένως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξεπροσωπήθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γερμανίας καὶ Κεντρῶας Εὐρώπης κ. Εἰρηναίου καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς κατὰ Χάλκην Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ Ἀρχοντος Μ. Πρωτονοταρίου κ. Ἐμμανουὴλ Φωτιάδου, τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρθαγίνης κ. Παρθενίου, τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπ. Σεβαστείας κ. Κορνηλίου καὶ Μητροπολίτου Γαρθιχίου καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Χρυσοστόμου, τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βερολίνου κ. Φιλαρέτου καὶ τοῦ ἀιδεσιμολ. Πρωτοπρεσβυτέ-

ρου Νικολάου Gundiaev, τὸ Πατριαρχεῖον Σερβίας ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Δημ. Dimitrijevic, τὸ Πατριαρχεῖον Ρουμανίας ὑπὸ τοῦ αἰδουσιμολ. Πρεσβυτέρου Stefan Alexe, τὸ Πατριαρχεῖον Βουλγαρίας ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Pila Zonewski, ἡ Ἐκκλησία Κύπρου ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Ἀνδρέου Μητσίδη, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Ἰωάν. Καλογήρου καὶ Μ. Φαράντου, τοῦ δευτέρου ἀναπληροῦντος τὸν κωλυθέντα νὰ προσέλθῃ καθηγητὴν Ἰωάν. Καρμίρη. Κωλυόμενοι ἐπίσης δὲν προσήλθον ὁ δευτερός ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Νικόδημος, ὁ καθηγητὴς Thodoran τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας καὶ ὁ Πρεσβύτερος Σεπάλα ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Φιλανδίας.

Ἀπὸ παλαιοκαθολικῆς δὲ πλευρᾶς προσήλθον καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὸν διάλογον μέλη προερχόμενα ἐκ τῶν Παλαιοκαθολικῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλβετίας ὁ Σεβ. ἐπίσκοπος Leon Gauthier καὶ ὁ αἰδουσιμολ. καθηγητὴς H. Aldenhoven, Ὁλλανδίας οἱ αἰδουσιμολ. καθηγηταὶ P. J. Maan καὶ D. M. Parmentier, Γερμανίας οἱ αἰδουσιμολ. καθηγηταὶ W. Kueppers καὶ Chr. Oeyen, Αὐστρίας ὁ αἰδουσιμολ. Δρ. G. Dolezal καὶ Πολωνίας οἱ Σεβ. Ἐπίσκοποι Θαδδαῖος R. Majewski καὶ Max. Rode. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας ἐξεπροσώπων ταυτοχρόνως καὶ τὴν Πολωνικὴν Ἐθνικὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ Καναδά.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἤρξαντο τὴν 24ην Αὐγούστου 1977, συμφώνως πάντοτε πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς κατ' Αὐγούστου τοῦ 1975 συνελεύσεως ἐν Σαμπεζῦ Ἀ' Διασκεψέως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντικείμενον δὲ εἶχον τὴν μελέτην τῶν ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐν Πεντέλῃ (1976) καταρτισθέντων σχεδίων κειμένων ἐπὶ τῆς περὶ Θεοτόκου διδασκαλίας καὶ περὶ Ἐκκλησίας Θεολογίας.

Τῶν ἐργασιῶν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς προήδρευεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐπιτροπῆς καὶ ἄμα ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβ. Μητροπολίτης Γερμανίας καὶ Κεντρῶας Εὐρώπης κ. Εἰρηναῖος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Παλαιοκαθολικῶν Ἐπίσκοπος κ. Leon Gauthier, χρέη δὲ Γραμματέως ἐξεπλήρωσαν οἱ καθηγηταὶ κ. Μ. Φαράντος, ἀναπληρῶν τὸν κωλυθέντα νὰ προσέλθῃ μόνιμον Γραμματέα καθηγητὴν κ. Ἰωάν. Καρμίρη, καὶ W. Kueppers.

★

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν, αἰτινες διεξήχθησαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν τῇ βοηθείᾳ τοῦ διερμηνέως Δρ. Θεοδώρου Νικολάου, πρῶτος ὠμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γερμανίας κ. Εἰρηναῖος, ὅστις, ἀναφερόμενος εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συναντήσεως τῶν μελῶν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου, καὶ ἀναλύων τὸ ἔργον, ὅπερ αὐτὴ ἀνέλαβεν, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἐυχαριστοῦμεν καὶ δοξολογοῦμεν τὸν Τριαιδικὸν Θεὸν διότι καὶ πάλιν συνήγαγεν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ Ἐπισκόπους, Ἱερεῖς καὶ Θεολόγους τῆς Ὁρθοδόξου καὶ τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἵνα, ἐν προσευχῇ καὶ μελέτῃ ὁδεύσωμεν ἐπὶ τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως αὐτοῦ.

Ἡ κατ' Αὐγουσιον τοῦ 1975 ἐν τῷ Πατριαρχικῷ τούτῳ Κέντρῳ πραγματοποιηθεῖσα ἀ' φάσις τοῦ Ἐπισκόπου Διαλόγου τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ὑπῆρξεν ἐδλογημένη, διότι συνεζητήσαμεν καὶ συνεφωνήσαμεν ἐπὶ βασικῶν Δογμάτων καὶ ἀληθειῶν τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν Πίστεως, ἦτοι:

- α) Περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος.
- β) Περὶ τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως τῆς Παραδόσεως αὐτῆς.
- γ) Περὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.
- δ) Περὶ τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θείου Λόγου καὶ τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἐν Χριστῷ φύσεων,

διὰ τὰ ὁποῖα καὶ ὑπεγράψαμεν κοινὰ ἐπίσημα κείμενα, αἵτινα καὶ εὐρίσκονται ἤδη ὑπὸ τὴν κρίσιν καὶ ἀποδοχὴν τῶν Ἐκκλησιῶν μας.

Εἰς τὰ Κείμενα ταῦτα οὐδὲν τὸ νέον προσεθέσαμεν ἀλλ' ἀπλῶς ἐξεθέσαμεν τὴν κοινὴν Παράδοσιν τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἣτις καὶ παραμένει, καθ' ἡμᾶς τοῦλάχιστον τοὺς Ὁρθοδόξους, ἀμετακίνητος βάσις καὶ ἐγγύθις γνησιότητος τῆς πίστεως ἡμῶν.

Διότι κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον (αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πεφυλαγμένων Δογμάτων καὶ κηρυγμάτων) τὰ μὲν ἐκ τῆς ἐγγράφου διδασκαλίας ἔχομεν, τὰ δὲ ἐκ τῆς τῶν Ἀποστόλων παραδόσεως διαδοθέντα ἡμῖν ἐν μυστηρίῳ παραδεξάμεθα, ἅπερ ἀμφοτέρω τὴν αὐτὴν ἰσχὴν ἔχει πρὸς εὐσέβειαν» (Ε. Π. 32, 188).

Ἀκολουθοῦντες ὁμοῦς τὸ Διάγραμμα τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου τὸ καθορισθὲν κατὰ τὴν προκαταρκτικὴν συνάντησιν ἡμῶν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης τὸ 1973, ἐρχόμεθα νὰ συζητήσωμεν, κατὰ τὴν β' ταύτην ἐπίσημον φάσιν αὐτοῦ, μετὰ τὸ περὶ τῆς Θεοτόκου Μαρίας θέμα, τὸ Ἐκκλησιολογικὸν πρόβλημα, ἦτοι τὰ θέματα:

- α) Οὐσία καὶ ιδιότητες τῆς Ἐκκλησίας.
- β) Ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας καὶ αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι.
- γ) Τὰ Ὅρια τῆς Ἐκκλησίας.
- δ) Ἀθθεντία τῆς Ἐκκλησίας.
- ε) Τὸ ἀλάθητον τῆς Ἐκκλησίας κ.λπ.

περὶ τῶν ὁποίων καὶ ἔχουσιν ἤδη καταρτισθῆ Κοινὰ

οχέδια - Κείμενα ὑπὸ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον 1976 ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πενιτέλης συνελθούσης Μικτῆς Θεολογικῆς Ὑποεπιτροπῆς.

Δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν πρόβλημα παρουσιάζει ἴσως τὰς περισσοτέρας δυσκολίας εἰς τὰς μεταξὺ ἄλλων τῶν Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν συζητήσεις, ἀλλ' αἱ μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν διαφοραὶ καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι νομιζομεν αἱ ὀλιγώτεροι, ἐὰν δὲ πράγματι ἀμφότεροι εὐλικρινῶς ἐπιζητοῦμεν τὴν περὶ τὴν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν ἀλήθειαν, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ τὰ συμφωνήσωμεν καὶ εἰς τοῦτο καὶ τὰ ἐπιτύχωμεν οὕτω ἕνα ἐπιπέδον σημαντικῶν βήμα ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ Διαλόγου ἡμῶν.

Μὲ τὰς σκέψεις καὶ τὰς προσδοκίας τῆς περαιτέρω αὐτῆς πορείας καὶ τὴν θαθεῖαν χαρὰν τῆς ἐκ νέου συναντήσεως ἡμῶν, χαιρετίζομεν ἀδελφικῶς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Μεταφέροντες δὲ ἐπὶ πάντας τὴν Εὐλογίαν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου, Σεπτῆ Ἐπιτολῆ τοῦ ὁποῖου καὶ πραγματοποιεῖται ἡ συνάντησις αὕτη, κάμνομεν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν τῆς β' φάσεως τοῦ Θεολογικοῦ ἡμῶν Διαλόγου, ἐπικαλοῦμενοι καὶ πάλιν τὸν φωτισμὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τῶν λόγων τῆς εὐχῆς, τὴν ὁποῖαν ἀναγινώσκομεν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ.

«Πνεῦμα σοφίας σου τοῖς ἑμοῖς παράσχου διαλογισμοῖς, Πνεῦμα συνέσεως τῇ ἀφροσύνῃ μου δωροῦμένον· Πνεῦμα φόβου σου τοῖς ἑμοῖς ἐπισκίασον ἔργοις· καὶ Πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· καὶ Πνεῦμα ἡγεμονικῶ τὸ τῆς διανοίας μου στήριξον ὀλισηρόν· ἵνα καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τῷ Πνεύματί σου τῷ ἀγαθῷ, πρὸς τὸ συμφέρον ὀδηγούμενος, καταξιωθῶ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου».

★

Ἀκολούθως τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος L. Gauthier, ὅστις ἠδυσχερῆστε τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξέφρασε θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὸν ἄγοντα τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ Σεβ. Μητροπολίτην Γερμανίας κ. Εἰρηναῖον, τὰ συλλυπητήρια τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου καθηγητὴν κ. Α. Μησιδίην διὰ τὸν πρόσφατον θάνατον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κυροῦ Μακαρίου καὶ ἐν τέλει διαβιβάσας τὰς εὐχὰς καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐτρέχτης κ. Κουκ προέτεινε, ὅπως σταλῆ τηλεγράφημα εἰς τὸν Προκαθημένον τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Δημήτριον ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Περαιτωθείσης τῆς προσφωνήσεως τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Gauthier τὸν λόγον ἔλαβε καὶ αὖθις ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβ. Μητροπολίτης Γερμανίας κ. Εἰρηναῖος, ὅστις, εὐχαριστήσας τὸν προλαλήσαντα, προέτεινε ὅπως σταλῆ τηλεγράφημα συμπαθείας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, τοῦ ἀντιπροσώπου ταύτης εὐχαριστήσαντος καταλλήλως ἀμφοτέρους τοὺς Προέδρους τῆς Διασκέψεως διὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν εὐλικρινῆ καὶ ἀδελφικὴν συμπάθειαν ἐπὶ τῷ ἀδοκῆτῳ θανάτῳ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

3. Ὁ ἀπαρτισμὸς δύο κειμένων ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας καὶ κρίσεις ἐπὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν προσφωνήσεων καὶ τῆς συζητήσεως τῆς γενομένης ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἤρξατο ἡ παρουσίασις καὶ ἀνάγνωσις τοῦ τρίτου κειμένου τῆς Χριστολογίας, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν Θεοτόκον. Τὸ κείμενον τοῦτο εἶχεν ἤδη παρουσιασθῆ εἰς τὴν Ὀλομέλειαν κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς Συνάντησιν ἡμοῦ μετὰ τῶν δύο πρώτων κειμένων τῆς Χριστολογίας. Ἐνεκα ὀρισμένων ὅμως δογματικῶν δυσκολιῶν καὶ ἐπιφυλάξεων τῶν Παλαιοκαθολικῶν, διατυπωσάντων ἅμα τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως πρὸ τῆς ὑπογραφῆς πληροφωρησῶσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰς Ἐκκλησίας αὐτῶν, ἡ τελικὴ τοῦ κειμένου ἔγκρισις εἶχε παραπεμφθῆ εἰς τὴν Β' Συνάντησιν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ὅλη συζήτησις ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ὡς ἄνω κειμένου κυρίως περιστράφη περὶ τὸ Ἄ ε ι π ἄ ρ θ ε γ ο ν τ ῆ ς Ὁ ε ο τ ὄ κ ο υ ἐκπεφόμενον σαφῶς καὶ ἀκριδῶς διὰ τῶν τριῶν προθέσεων π ρ ὀ, ἐ ν καὶ μ ε τ ἄ, συνοδευομένων ὑπὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ τ ὄ κ ο ς. Ἡ πρόθεσις «μ ε τ ἄ», ἢ, ὀρθότερον εἰπεῖν, ἡ ἔκφρασις «μ ε τ ἄ τ ὄ κ ο ν π α ρ θ έ γ ο ς», ἔχει ἐγείρει, ὡς γνωστὸν πολλὰς δυσκολίας εἰς τοὺς μὴ ἀποδεχομένους τὸ ἀειπάρθεγον τῆς Θεοτόκου, συγκεκριμένως δὲ εἰς τοὺς ἀρνούμενους τὴν μ ε τ ἄ τ ὄ κ ο ν παρθενοῖαν τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐνεκα ἀκριδῶς τῶν ἀφορώντων εἰς τὸ ἀειπάρθεγον τῆς Θεοτόκου δογματικῶν δυσκολιῶν, αἵτινες ἐγείρονται ἀπὸ μέρους τῶν ἐκτὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς τοιαύτης εὐρισκομένων Χριστιανῶν, ἐγένετο ὑπὸ τινῶν μελῶν τῆς παλαιοκαθολικῆς θεολογικῆς ἀντιπροσωπείας, προφανῶς ἐπηρεασθέντων ὑπὸ τῆς προτεσταντικῆς Θεολογίας, πρότασις ὅπως ἢ ὡς ἀνωτέρω ἔκφρασις μ ε τ ἄ τ ὄ κ ο ν διαγραφῆ ἐκ τοῦ κοινοῦ κειμένου καὶ παραμείνωσιν ἐν αὐτῷ μόνον αἱ δύο πρώται προθέσεις «π ρ ὀ» καὶ «ἐ ν», αἵτινες καὶ εἶναι δῆθεν ἐπαρκεῖς πρὸς διασφάλισιν τῆς ἀειπαρθενοῖας τῆς Θεοτόκου. Ἡ ὀρθόδοξος ἀντιπροσωπεία, στοιχοῦσα τῇ ἀρχαίᾳ ἀδιαιρέτῳ καὶ κοινῇ παραδόσει τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐμμένουσα ἐπὶ τῆς μνείας καὶ τῆς προθέσεως «μ ε τ ἄ», προέτεινε ὅπως ἐν τῷ κειμένῳ παρατεθῶσι τὰ πατερικὰ κείμενα τοῦ Σωφρονίου

Ἱεροσολύμων, Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, ἅτινα, οὐδεμίαν ἐπιτρέποντα παρρημιαν τῆς πίστεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, μαρτυροῦσι σαφῶς περὶ τοῦ δόγματος τῆς ἀειπαρθενίας τῆς Θεοτόκου. Λόγω τῆς μεγίστης θεολογικῆς σημασίας, ἣν διὰ τοὺς Ὀρθοδόξους ἔχει τὸ ἀειπάρθενον τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, ὡς κατ' ἐξοχὴν συνέπεια καὶ καθαρὸς καρπὸς τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως, ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἐτέρου λόγῳ τῆς ἐμμονῆς τῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν Παλαιοκαθολικῶν αἰ συζητήσεις ὑπῆρξαν ἄκρωσι μὲν ἐπίπονοι· καὶ λίαν μακροί. Κατόπιν τριῶν κειμένων καὶ ἀλληλοδιαδόχων μακρῶν συνεδριάσεων ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας, ὅπως ἐν τῇ κειμένῳ γένηται ἀπλή μὲν μνεία τῶν ὡς ἄνω μνημονευθεισῶν τριῶν παραθέσεων τῶν Ἑλλήνων Πατέρων, αὐτολεξεῖ δὲ παρατεθῆ ἡ μαρτυρία τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου, οὗτινος ἡ περὶ τοῦ ἀειπαρθένου τῆς Θεοτόκου διδασκαλία διὰ λόγους καθαρῶς ψυχολογικοὺς θέλει γίνοι εὐκολώτερον ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ πληρώματος τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἢ ἡ μαριολογικὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς κατ' Ἀνατολᾶς Ἐκκλησίας. Τοῦτο δὲ διότι ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος θεωρεῖται ὡς κατ' ἐξοχὴν Πατὴρ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν ἀνήκουσι καὶ οἱ Παλαιοκαθολικοί.

Ἐν συνεχείᾳ τὰ μέλη τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἠσχολήθησαν μὲ τὰ θέματα «ἡ Θεοτόκος ὡς πρότυπον εὐσεβείας καὶ πίστεως» καὶ «ἡ Μαρία ὡς δευτέρα Εὐα». Ἀμφότερα τὰ θέματα ἐξητάσθησαν κατὰ βάθος καὶ πλάτος, οὐχ ἦρτον ὅμως ἀπεφασίσθη, ὅπως ἐν τῇ κειμένῳ ἀποφευχθῆ πᾶσα περὶ αὐτῶν μνεία. Ταπεινῶς φρονοῦμεν, ὅτι τὸ κείμενον ἔδει ἀπαραιτήτως νὰ ὀμιλῆ τοῦλάχιστον περὶ τοῦ δευτέρου θέματος, ἦγον περὶ τῆς Μαρίας ὡς δευτέρας Εὐας. Τοῦτο δὲ διὰ λόγους καθαρῶς θεολογικοὺς καὶ οὐχὶ εὐσεβιστικούς, καθ' ὅσον ἡ περὶ δευτέρας Εὐας διδασκαλία, ἔχουσα σταθερὰν θεολογικὴν βάση ἐν ἀναφορᾷ πάντοτε πρὸς τὴν Χριστολογία, ἀπετέλεσεν ἰδιαίτερον ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ πίστεως ἐκ μέρους τῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ φιλοσόφου καὶ μάρτυρος Ἰουστίνου. Οὗτοι, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς παυλείου θεολογίας περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς γένου ἢ δευτέρου Ἀδάμ, ἐπιδίδονται, ἥδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουστίνου, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν τονισμὸν τῆς συνεισφορᾶς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας. Ἡ περὶ ἧς δὲ ὁ λόγος συνεισφορὰ αὕτη τοῦ ἀνθρωπίνου γένους συνίσταται, συμφώνως πάντοτε πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸν ὅλως ἔξοχον καὶ ἀνεπαρόληπτον ρόλον, τὸν ὅποιον ἐν ὀνόματι ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος διεδραμάτισεν ἡ Μητὴρ τοῦ Κυρίου ὡς δευτέρα Εὐα.

Παρὰ τὴν ὡς ἄνω αἰσθητὴν παράλειψιν — ἐὰν δεδαίως δύναται αὕτη νὰ χαρακτηρισθῆ οὕτω, δοθέντος ὅτι τὸ ἔργον τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἡ σύνταξις πλήρους ἐκθέσεως ὁμολογίας πίστεως — ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τὸ κείμενον

εἶναι κατ' ἄριστον τρόπον διηρθρωμένον καὶ ἐξ ἐπόψεως ὕφους καὶ ἐξ ἐπόψεως περιεχομένου, τὸ ὅποιον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατοχυροῦται διὰ τῆς παραθέσεως ἀφ' ἐνός μὲν ἀποφάσεων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀφ' ἐτέρου δὲ σαφῶν καὶ λίαν ἀντιπροσωπευτικῶν πατρικῶν ἀποσπασμάτων, ἅτινα περιεκτικῶς τῷ τρόπῳ ἐκφράζουσι τὴν περὶ τοῦ ἀειπαρθένου τῆς Θεομήτορος πίστιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἧτις διὰ στόματος τοῦ Ἐπισκόπου Ἀγτιοχείας Ἁγίου Ἰγνατίου ἀπεκάλεσε τὴν ὑπερφυᾶ σύλληψιν τῆς Θεοτόκου «μυστήριον κραυγῆς»¹.

Πρὶν ἢ κατακλείσωμεν τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ πρώτου κοινῶ κειμένου τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς δεόν ὅλως ἰδιαίτερος νὰ τονίσωμεν τὰς προσπάθειαι, τὰς ὁποίας τὰ μέλη τῆς ὀρθοδόξου ἀντιπροσωπείας κατέβαλον πρὸς διασαφήσιν ὠριμῶν σημείων τῆς Μαριολογίας, ἅτινα καὶ παρ' ἡμῶν δὲν ἔλαβον εἰσέτι τὴν ὀριστικὴν αὐτῶν διατύπωσιν. Ὡς τοιαύτην θεολογικὴν προσπάθειαν τῆς ὀρθοδόξου ἀντιπροσωπείας ἀκούμεθα ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν τὴν ἐν τῇ κειμένῳ διατύπωσιν τῆς ἀναμαρτησίας τῆς Θεοτόκου, ὡς οὔσης οὐχὶ ἀπολύτου, ἀλλὰ σχετικῆς.

Τέλος ἐν κατακλείδι δεόν ἐνταῦθα ὅλως ἰδιαίτερος νὰ υπογραμμίσωμεν, ὅτι τὰ μέλη τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχοντα ὑπ' ὄψει τὴν γενικῶς καταβαλλομένην προσπάθειαν διὰ τὴν ἐνόητα τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἐπικειμένην ἐναρξιν τοῦ μεταξὺ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας θεολογικοῦ διαλόγου ἐφρόντισαν ἐπιμελῶς νὰ ἀποφύγῃσι πᾶσαν πολεμικὴν ἐναντίον τῆς λίαν ἐξηζητημένης καὶ ἐν πολλοῖς μὴ παραδοσιακῆς Μαριολογίας τῆς τελευταίας καὶ ἀπλῶς ἐτόνισαν, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία», τ.ἔ. ἡ Ἐκκλησία τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων», ἀγνοεῖ τὰ νεοφανῆ δόγματα περὶ ἀπίλου συλλήψεως καὶ ἐνσωμάτου ἀνάληψεως τῆς Θεοτόκου... Καὶ καλεῖται μὲν, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἰδίᾳ ὁμολογία, ἡ Θεοτόκος καὶ «μεσίτρια», οὐχὶ δ' ὅμως καὶ οὐδέποτε ὡς «συμμεσίτρια» ἢ «συλλυτρώτρια», ἀλλὰ μόνον ἐν ἐννοίᾳ πρεσβευούσης».

Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ περὶ «Θεοτόκου» κοινὸν κείμενον τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ὅποιον, εἰσαγόμενον δι' ἐνός ἀναγκαίου προλόγου, τιθέντος, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐτονίσθη, τὴν περὶ τοῦ προσώπου τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν εἰς ἐσωτερικὴν καὶ ἀδιάσπαστον συνάφειαν μετὰ τῆς Χριστολογίας, ἐξ ἧς ἄλλως τε ἀπορρέει, διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη, ὡς θὰ ἴδωμεν εὐθύς κατωτέρω ἐν τῇ παραθέσει αὐτοῦ.

(Συνεχίζεται) † Ο ΓΑΡΑΙΚΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΣΤΟΜΟΣ

(Γεράσιμος Σ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ)

Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

1. Πρὸς ἸΓΝΑΤΙΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ, Ἐπιστολὴ πρὸς Ἐφεσίους, XIX, I.

1979—ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ)

Τò 1979 òρίσθηκε από τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη σάν Διεθνές Ἔτος Παιδιοῦ. Ἀπό κάθε χώρα - μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ζητήθηκε νὰ ξαναεξετάσει τὰ θέματα πού ἀφοροῦν τὸ παιδί, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον του.

Υπολογίζεται πὼς 350 ἑκατομμύρια παιδιά σ' ὅλο τὸν κόσμο στεροῦνται βασικῶν ὑπηρεσιῶν ὑγείας καὶ ἐκπαιδεύσεως. Αὐτὴ εἶναι μία κατάσταση πού δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξακολουθήσει.

Στόχος τοῦ Διεθνοῦς Ἔτους τοῦ Παιδιοῦ.

Στόχος τοῦ Διεθνοῦς Ἔτους Παιδιοῦ εἶναι ἡ εὐαισθητοποίηση τῶν κρατικῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν φορέων ἀλλὰ καὶ τοῦ κοινοῦ γιὰ τὰ προβλήματα πού ἀφοροῦν τὰ παιδιά καὶ τὴν ἀνάπτυξή τους, στὴν χώρα καὶ στὸν κόσμο - καὶ ἡ πρόκληση γιὰ τὴν ἀνάληψη δράσεως πού θὰ συμβάλλει στὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων αὐτῶν.

Ἡ UNICEF εἶναι ὁ κύριος φορέας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν γιὰ τὸ Ἔτος.

Γιὰ τὸν συντονισμό τῶν ἐθνικῶν ἐπιτροπῶν δημιουργήθηκαν δύο Γραμματεῖες Διεθνοῦς Ἔτους Παιδιοῦ, μία γενική, μὲ ἔδρα τὴν Νέα Ὑόρκη καὶ μία γιὰ τὴν Εὐρώπη μὲ ἔδρα τὴν Γενεύη.

Οἱ περισσότερες χώρες - μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν δημιούργησαν ἰδιαιτερες Ἐθνικὲς Ἐπιτροπὲς Διεθνοῦς Ἔτους Παιδιοῦ.

Διακήρυξη τῆς Γενεύης (1924)*.

Μὲ αὐτὴ τὴ Διακήρυξη τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Παιδιοῦ, πού εἶναι γενικότερα γνωστὴ ὡς «Διακήρυξη τῆς Γενεύης», οἱ ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες ὅλων τῶν ἔθνῶν, ἀναγνωρίζοντας ὅτι ἡ Ἀνθρωπότητα ὀφείλει στὸ Παιδί ὅ,τι καλύτερο ἔχει νὰ δώσει, διακηρύσσουν καὶ ἀποδέχονται σάν καθήκον τους πῶς, πέρα καὶ πάνω ἀπὸ κάθε σκέψη γιὰ φυλὴ, ἐθνικότητα καὶ πίστη:

1. Στὸ Παιδί πρέπει νὰ παρέχονται τὰ μέσα πού ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴ φυσιολογικὴ σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξή του.

* Ἐπικυρώθηκε τὸν Φεβρουάριο 1924 ἀπὸ τὸ Πέμπτο Γενικὸ Συμβούλιο τοῦ Διεθνοῦς Ταμείου Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ.

2. Στὸ Παιδί πού πεινᾷ πρέπει νὰ δοθεῖ τροφή. Στὸ παιδί πού εἶναι ἀρρωστο πρέπει νὰ δοθεῖ περιποίηση. Στὸ παιδί πού εἶναι καθυστερημένο πρέπει νὰ δοθεῖ βοήθεια. Τὸ παιδί πού παραστράτησε πρέπει νὰ ἀναμορφωθεῖ. Στὸ ὄρφανὸ παιδί καὶ στὸ παιδί χωρὶς οἰκογένεια πρέπει νὰ δοθεῖ στέγη καὶ περίθαλψη.

3. Τὸ Παιδί πρέπει νὰ εἶναι ὁ πρῶτος πού δέχεται συνδρομὴ σὲ ὥρες συμφορᾶς.

4. Στὸ Παιδί πρέπει νὰ δοθεῖ ἡ δυνατότητα νὰ κερδίσει τὴ ζωὴ του καὶ πρέπει νὰ προστατεύεται ἀπὸ κάθε εἶδους ἐκμετάλλευση.

5. Τὸ Παιδί πρέπει νὰ ἀνατρέφεται μὲ τὴ συναίσθηση ὅτι οἱ ἰκανότητές του πρέπει νὰ ἀφιερωγόνται στὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συνανθρώπων του.

Μέχρι τὸ τέλος τοῦ αἰῶνα μας, 50 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι στὸν κόσμο θὰ εἶναι τυφλοί. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι τώρα παιδιά πού κινδυνεύουν νὰ τυφλωθοῦν λόγω ὑποσιτισμοῦ (κυρίως ἐλλείψεως διταμίνης Α), τραχώματος, μολύνσεων. Ἄν, μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ Διεθνοῦς Ἔτους Παιδιοῦ, ἐνταθοῦν τὰ μέτρα πού ἤδη λαμβάνονται καὶ ἐπεκταθοῦν ὥστε νὰ περιλάβουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερες περιοχὲς καὶ ἄτομα, μερικὰ ἀπὸ τὰ παιδιά πού κινδυνεύουν δὲν θὰ τυφλωθοῦν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν στὸ τέλος τοῦ αἰῶνα μας θὰ εἶναι μικρότερος ἀπὸ 50 ἑκατομμύρια.

Μήνυμα Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Σπύρου Δοξιάδη Ἡροέδρου Κεντρικοῦ Συμβουλίου Διεθνοῦς Ἔτους τοῦ Παιδιοῦ.

«Ποῖός γονιὸς δὲν ἀγαπᾷ τὰ παιδιά του; Ποιὸς πολίτης θὰ ἀρνηθεῖ ὅτι ἡ καλὴ ἀνάπτυξή τῶν παιδιῶν μιᾶς χώρας εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους στόχους κάθε πολιτείας; Ποιὸς πολιτικὸς καὶ ποιὰ κυβέρνησις δὲν τονίζει ὅτι τὸ μέλλον τῆς χώρας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ παιδιά τοῦ σήμερα;

Παρ' ὅλες ὅμως τίς παραπάνω διαπιστώσεις καὶ καλὲς προθέσεις ὑπάρχουν ἑκατομμύρια παιδιῶν στὸν κόσμο πού πεθαίνουν πρὶν γίνουν 5 χρονῶν ἀπὸ αἰτίες πούμποροῦν νὰ προληφθοῦν. Ὑπάρχουν ἑκατομμύρια παιδιῶν στὸν κόσμο πού μεγαλώνουν πεινῶντας κάθε

μέρα. Υπάρχουν εκατομμύρια παιδιών στον κόσμο που δεν μπορούν να πάνε στο σχολείο και που δεν μαθαίνουν γράμματα.

Έτσι δρισεκόμαστε σήμερα στην αντίφαση μεταξύ μεγάλων λόγων, υποσχέσεων και δηλώσεων και μιάς σκληρής και απάνθρωπης πραγματικότητας για εκατοντάδες εκατομμύρια παιδιά. Ακόμη και στις χώρες που ονομάζουμε αναπτυγμένες, στις χώρες με ψηλό κοινωνικό, οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο υπάρχουν παιδιά που δεν εκπαιδεύονται καλά, υπάρχουν παιδιά που ή διατροφή τους δεν είναι αυτή που πρέπει, υπάρχουν παιδιά που δεν έχουν καθαρό νερό να πίνουν, κατάλληλη στέγη πάνω από το κεφάλι τους, χώρους που θα παίζουν. Και το παιχνίδι είναι εξ ίσου σημαντικό για την ψυχική υγεία όπως και το σχολείο.

Γι' αυτό πολλοί από μας που βλέπουμε αυτή την αντίφαση και αυτή την κατάσταση υποκινήσαμε τον Όργανισμό Ήνωμένων Έθνων να κάνει μια νέα προσπάθεια για να δώσουμε στα παιδιά του σήμερα και στα παιδιά του αύριο αυτό που τους ανήκει: τη δυνατότητα να μεγαλώσουν σε τέτοιο περιβάλλον ώστε ν' αναπτύξουν στο μέγιστο τις σωματικές, νοητικές και ψυχικές ικανότητες που τους έδωσε ή φύση. Ο Όργανισμός Ήνωμένων Έθνων με την απόφαση του Δεκέμβρη του 1976 θεώρησε ότι ο καλύτερος τρόπος για νέα ώθηση ήταν να ονομασθεί το 1979 Διεθνές Έτος του Παιδιού.

Στο έτος αυτό κάθε χώρα θα αναπτύξει τα δικά της προγράμματα, θα υποκινήσει τις δικές της κρατικές αρχές, οργανώσεις, ιδρύματα και πολίτες για ένα νέο δήμη προς τα μπρός. Θα εντοπίσει τις ελλείψεις της, θα βρει λύσεις για τα προβλήματά της και θα αρχίσει νέα προγράμματα που θα κάνουν, ετι προσφέρουμε στο κάθε παιδί ως την τελευταία γωνιά της γης να είναι πολύ καλύτερο απ' αυτό που του έχουμε ως σήμερα προσφέρει.

Η χώρα μας με το Διεθνές Συμπόσιο Άθηνών «Το Παιδί στον Κόσμο του Αύριο» που έγινε τον Ιούλιο πρωτοπορεί στην προσπάθεια για το Διεθνές Έτος του Παιδιού. Με το Συμπόσιο αυτό και με τις εκδόσεις που θα ακολουθήσουν δίνουμε έρεθίσματα, ιδέες και προτάσεις σε κάθε χώρα του Όργανισμού Ήνωμένων Έθνων ώστε το Διεθνές Έτος του Παιδιού να πετύχει τον σκοπό του. Μέσα στην ίδια τη χώρα μας έχουμε οργανώσει επιτροπές και ομάδες και ζητάμε τη συμπαράσταση όλων - κρατικών υπηρεσιών, ιδρυμάτων, οργανώσεων, σωματείων, ατόμων - ώστε το 1979 να είναι πραγματικά ένα μεγάλο δήμη προς τα μπρός. Το ένημερωτικό δελτίο που σήμερα αρχίζει θα δίνει ιδέες, θα φέρνει σ' επαφή άτομα και ομάδες, θα ενημερώνει για το τί γίνεται. Είμαι βέβαιος ότι οι προσδοκίες και οι κόποι όλων μας δεν θα πάνε χαμένοι».

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (1959) *

Έπειδή οι λαοί των Ήνωμένων Έθνων επιβεβαίωσαν στον χάρτη την πίστη τους στα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου και στην αξιοπρέπεια και την αξιοία της ανθρώπινης προσωπικότητας και αποφάσισαν να προωθήσουν την κοινωνική πρόοδο και καλύτερα επίπεδα ζωής σε συνθήκες μεγαλύτερης ελευθερίας,

Έπειδή τα Ήνωμένα Έθνη διακήρυξαν στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Άνθρώπου πώς ο καθένας δικαιούται να απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που προβλέπονται στην Διακήρυξη χωρίς κανέναν είδους διάκριση φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, οικογενειακής προελεύσεως ή άλλης κοινωνικής θέσεως,

Έπειδή το παιδί έχει ανάγκη, λόγω της φυσικής και πνευματικής του ανωριμότητας, από ιδιαίτερη προφύλαξη και φροντίδα, συμπεριλαμβανομένης και της κατάλληλης νομικής προστασίας, τόσο πριν όσο και μετά τη γέννησή του,

Έπειδή η ανάγκη για τέτοια ιδιαίτερη προστασία διατυπώθηκε στη Διακήρυξη της Γενεύης για το Δικαίωμα του Παιδιού το 1924 και αναγνωρίστηκε στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Άνθρώπου και στα καταστατικά των ειδικευμένων οργανισμών και των διεθνών οργανώσεων που ενδιαφέρονται για την ευημερία των παιδιών,

Έπειδή η ανθρωπότητα οφείλει στο παιδί ό,τι καλύτερο έχει να δώσει,

Γι' αυτό τώρα, ή ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Προβαίνει σ' αυτή τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού για να μπορεί το παιδί να ζήσει ευτυχισμένο τα παιδικά του χρόνια και να απολαμβάνει για το δικό του καλό και το καλό της κοινωνίας, τα δικαιώματα που περιέχονται στη Διακήρυξη και καλεί τους γονείς, τους άνδρες και τις γυναίκες σαν άτομα, τις εθελογτικές οργανώσεις, τους φορείς της τοπικής αυτοδιοικήσεως και τις εθνικές Κυβερνήσεις να αναγνωρίσουν τα δικαιώματα αυτά και να επιδιώξουν την τήρησή τους με νομοθετικά και άλλα μέτρα που θα ληφθούν προοδευτικά σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

* Ψηφίστηκε ομόφωνα στις 20 Νοεμβρίου 1959.

ΑΡΧΗ ΠΡΩΤΗ

Το παιδί θα απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται σε τούτη τή Διακήρυξη. Τα δικαιώματα αυτά αναγνωρίζονται σε όλα ανεξαιρέτως τα παιδιά χωρίς διάκριση φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, οικογενειακής προελεύσεως ή άλλης κοινωνικής θέσεως του ίδιου του παιδιού ή της οικογένειάς του.

ΑΡΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Το παιδί θα απολαμβάνει ιδιαίτερη προστασία και θα του παρέχονται, με νομοθετικά ή άλλα μέσα, ευκαιρίες και δυνατότητες για να μπορέσει να αναπτυχθεί σωματικά, ψυχικά, ήθικά, πνευματικά και κοινωνικά με τρόπο φυσιολογικό και υγιεινό και σε συνθήκες ελευθερίας και αξιοπρεπείας. Όταν θεσπίζονται νόμοι για το σκοπό αυτό πρωταρχική φροντίδα θα είναι η εξασφάλιση των πραγματικών συμφερόντων του παιδιού.

ΑΡΧΗ ΤΡΙΤΗ

Στο παιδί θα αναγνωρίζεται από τη στιγμή της γεννήσεώς του το δικαίωμα να έχει όνομα και εθνικότητα.

ΑΡΧΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Το παιδί θα απολαμβάνει τα δικαιώματα της κοινωνικής ασφαλείας. Θα του αναγνωρίζεται το δικαίωμα να μεγαλώνει και να αναπτύσσεται με υγεία. Για το σκοπό αυτό θα παρέχεται στο παιδί και στη μητέρα του ιδιαίτερη φροντίδα και προστασία, στην οποία περιλαμβάνεται και η ικανοποιητική προγεννητική και μεταγεννητική μέριμνα. Το παιδί θα έχει το δικαίωμα ικανοποιητικής διατροφής, στεγάσεως, ψυχαγωγίας και ιατρικής περιθάλψεως.

ΑΡΧΗ ΠΕΜΠΤΗ

Το παιδί που μειονεκτεί σωματικά, διανοητικά ή κοινωνικά θα απολαμβάνει την ιδιαίτερη μεταχείριση, εκπαίδευση και φροντίδα που απαιτεί η ειδική κατάστασή του.

ΑΡΧΗ ΕΚΤΗ

Το παιδί έχει ανάγκη, για την πλήρη και αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητός του, από αγάπη και κατανόηση. Θα μεγαλώνει, όπου είναι δυνατόν, με την ευθύνη και την φροντίδα των γονέων του και πάντοτε σε μια ατμόσφαιρα στοργής και ήθικης και υλικής ασφάλειας. Το παιδί της τρυφερής ηλικίας δεν θα χωρίζεται από τη μητέρα του παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Η κοινωνία και οι δημόσιες υπηρεσίες θα έχουν το καθήκον να παρέχουν ιδιαίτερη

φροντίδα στα παιδιά χωρίς οικογένεια και στα παιδιά που δεν έχουν επαρκή μέσα συντηρήσεως. Η παροχή κρατικών επιδομάτων και άλλης βοήθειας για τη συντήρηση των παιδιών πολυμελών οικογενειών είναι επιθυμητή.

ΑΡΧΗ ΕΒΔΟΜΗ

Στο παιδί αναγνωρίζεται το δικαίωμα της εκπαίδευσης, η οποία θα παρέχεται δωρεάν και θα είναι υποχρεωτική, στη στοιχειώδη τουλάχιστον βαθμίδα. Στο παιδί θα παρέχεται μια εκπαίδευση που θα προάγει τη γενική παιδεία του και θα του δώσει τη δυνατότητα με βάση την αρχή της ισότητας των ευκαιριών να αναπτύξει τις ικανότητές του, την ατομική του κρίση και το αίσθημα της ήθικης και κοινωνικής ευθύνης του και να γίνει ένα χρήσιμο μέλος της κοινωνίας.

Τα πραγματικά συμφέροντα του παιδιού θα αποτελούν την κατευθυντήρια αρχή εκείνων που είναι υπεύθυνοι για την εκπαίδευση και την καθοδήγησή του. Η ευθύνη αυτή ανήκει κατά πρώτο λόγο στους γονείς του.

Το παιδί θα έχει κάθε ευκαιρία για παιχνίδι και ψυχαγωγία, που πρέπει να κατευθύνονται προς τους ίδιους σκοπούς που επιδιώκει και η εκπαίδευση. Η κοινωνία και οι δημόσιες υπηρεσίες θα επιδιώξουν να προωθήσουν την απόλαυση του δικαιώματος αυτού.

ΑΡΧΗ ΟΓΔΩΗ

Το παιδί θα είναι σε κάθε περίπτωση από τους πρώτους που θα απολαμβάνουν προστασία και περίθαλψη.

ΑΡΧΗ ΕΝΑΤΗ

Το παιδί θα προστατεύεται από κάθε μορφή έγκλημα-ταλείψεως, σκληρότητας και εκμεταλλεύσεως. Δεν θα είναι αντικείμενο κανενός είδους συναλλαγής.

Το παιδί δεν θα προσλαμβάνεται σε εργασία πριν φτάσει στην κατάλληλη κατώτατη ηλικία. Σε καμιά περίπτωση δεν θα εξαναγκάζεται ή θα επιτρέπεται να απασχολείται σε εργασία ή επάγγελμα που θα ζημιώνει την υγεία ή την εκπαίδευσή του ή θα παρεμποδίζει τη σωματική, πνευματική ή ήθικη ανάπτυξή του.

ΑΡΧΗ ΔΕΚΑΤΗ

Το παιδί θα προστατεύεται από κάθε ενέργεια που μπορεί να ενθαρρύνει φυλετικές, θρησκευτικές ή όποιες άλλης μορφής διακρίσεις. Το παιδί θα ανατρέφεται με πνεύμα κατανοήσεως, ανοχής, φιλίας μεταξύ των λαών, ειρήνης και παγκόσμιας αδελφούνης και με πλήρη συνείδηση ότι η δραστηριότητά και οι ικανότητές του πρέπει να αφιερώνονται στην εξυπηρέτηση των συνανθρώπων του.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ, ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ Δ' ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΥ - ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή Ποιμαντικοῦ Ἔργου καὶ Θείας Λατρείας διωργάνωσεν ἐν τῷ Διορθοδόξῳ Κέντρῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν 13ην καὶ 14ην Ἰουνίου 1978, τὸ Δ' Θεολογικὸν - Ποιμαντικὸν Σεμινάριον, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐρευνηθῶσι σημεῖά τινα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν ποιμαντικὴν τῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ Τουρισμοῦ.

Τὸ γενικὸν θέμα τοῦ Σεμιναρίου ἦτο «Ἐκκλησία καὶ Τουρισμός», τὸ ὁποῖον ἀνεπτύχθη διὰ τεσσάρων βασικῶν εἰσηγήσεων ὑπὸ εἰδικευμένων περὶ τὸ θέμα Εἰσηγητῶν, ὡς ἀκολούθως:

- α) «Ἡ θεώρησις τοῦ Τουρισμοῦ ἐξ ἐπόψεως Πολιτείας», ὑπὸ τοῦ Ἑλλογ. Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Δασκαλάκη, Προέδρου τοῦ Ε.Ο.Τ.
- β) «Ἡ θεώρησις τοῦ Τουρισμοῦ ἐξ ἐπόψεως ἐκκλησιαστικότητος», ὑπὸ τοῦ ἐντιμ. κ. Γεωργίου Νικοδότῃ, Προέδρου τοῦ Ὄργανισμοῦ Προλήψεως τοῦ Ἐγκλήματος.
- γ) «Θετικὰ στοιχεῖα τοῦ Τουρισμοῦ εἰς μίαν τουριστικὴν Ἐνορίαν καὶ ἀνάλογος ποιμαντικὴ διακονία ἐν τῷ πλαίσίῳ τῆς Ἐνορίας», ὑπὸ τοῦ Αἰδ. π. Ἰωάννου Τσιτσιρίδη, Συνεργάτου τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης.
- δ) «Καθολικὴ θεώρησις τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τοῦ Τουρισμοῦ», ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου π. Τιμοθέου Τριβιζᾶ, Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ποιμαντικοῦ Ἔργου καὶ Θείας Λατρείας.

Τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σεμιναρίου ἐκήρυξεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, συμπαραρίσταντο δὲ ἡ Διοικητικὴ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Σεβ. Ἀρχιερεῖς, Καθηγηταὶ καὶ Ὑφηγηταὶ Πανεπιστημίου, εἰδικὰ περὶ τὸν Τουρισμὸν Πρόσωπα, ὡς λ.χ. ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ο.Τ., Καθηγητὴς κ. Γ. Δασκαλάκης, ὁ Διοικητὴς τῆς Τουριστικῆς Ἀστυνομίας, καθὼς καὶ οἱ Ἐκπρόσωποι - Κληρικοὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρόεδρος τοῦ Σεμιναρίου ἦτο ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Προκόπιος καὶ Συν-

τονιστὴς - Γραμματεὺς τοῦ Σεμιναρίου ὁ Ἀρχιμ. π. Τιμόθεος Τριβιζᾶς.

Κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, τὸ ἐπίπεδον τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σεμιναρίου ἦτο λίαν ὑψηλὸν καὶ ἡρευνήθη τὸ περὶ Τουρισμοῦ θέμα εἰς ἀπάσας αὐτοῦ τὰς διαστάσεις.

Οἱ Σύνοδοι, ἐκτὸς τῆς μεγάλης ἐμπειρίας, ἣν ἀπέκτησαν ἐν τῷ Σεμινάριῳ, παρέλαβον ἀπὸ τὴν Γραμματεῖαν τοῦ Σεμιναρίου ἔντυπον ὑλικόν, λίαν χρήσιμον διὰ τὸ ποιμαντικόν, ἐπὶ τοῦ θέματος, ἔργον τῶν Συνέδρων εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ἐξ ὧν προήρχοντο.

Ἡ παρουσία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφείμ καὶ τῶν Μελῶν τῆς περὶ Αὐτὸν Ἱεράς Συνόδου, αἱ τρεῖς Ὅμαδες ἐργασίας τοῦ Σεμιναρίου, τὰ συμμετασχόντα ἐξειδικευμένα Πρόσωπα, ἡ σοβαρὰ συμβολὴ τῶν Εἰσηγητῶν καὶ Συνέδρων, ἡ θετικὴ καὶ καρποφόρος προσφορὰ τοῦ Προέδρου, ὁ ἔμπειρος καὶ ἀνάλογος χειρισμὸς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σεμιναρίου ὑπὸ τοῦ Γραμματέως-Συντονιστοῦ, ἀπετέλεσαν βασικοὺς παράγοντας ἐπιτυχίας τοῦ Δ' Ποιμαντικοῦ Σεμιναρίου.

Ἐχοντες δ' ὑπ' ὄψει τὸ περιεχόμενον καὶ τὰ συμπεράσματα τῶν τεσσάρων γενομένων εἰσηγήσεων, τὰ πορίσματα τῶν τριῶν Ὁμάδων Ἐργασίας τοῦ ἐν λόγῳ Σεμιναρίου, τῶν στηριζομένων εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ Τουρισμοῦ, ὡς καὶ τὰς ὑπὸ τῶν Συνέδρων ἐκφρασθείσας κατὰ τὸ μᾶλλον, παρατηρήσεις, συνεθέσαμεν τὰ ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος προκύψαντα συμπεράσματα, ἅτινα παραθέτομεν κατωτέρω:

Α.— Η ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΞ ΕΠΟΨΕΩΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

1.— Ἡμεῖς, ὡς Κληρικοί, θεωροῦμεν ὡς αὐτονόητον καθήκον μας, νὰ παρακαλέσωμεν τὴν Ἱεράν Σύνοδον καὶ τὴν Πολιτείαν, ἵνα βοηθήσωσιν, ὥστε νὰ ἐντοπισθῶσι τὰ προβλήματα καὶ αἱ ἐπιδράσεις τοῦ Τουρισμοῦ εἰς τὸ σῶμα τῶν πιστῶν καὶ ἀναζητηθῶσιν ἀνάλογοι λύσεις· εἰς τὸ ἔργον τοῦτο θετικῶς δύναται νὰ συμβάλῃ ἡ ἐμπειρία τοῦ Δ' Θεολογικοῦ - Ποιμαντικοῦ Σεμιναρίου.

2.— Νὰ πραγματοποιηθῶσιν ὑπὸ τῆς Πολιτείας στατιστικαὶ μελέται, ὅχι μόνον διὰ τὰ ἐκ τοῦ Τουρισμοῦ προερχόμενα οἰκονομικὰ ὀφέλη, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἠθικὰς καὶ πολιτιστικὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

3.— Ἐκφράζεται ἡ παράκλησις, ὅπως οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται δώσουν εἰς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Ποιμαντικοῦ Ἔργου καὶ Θείας Λατρείας στατιστικὰ στοιχεῖα θετικῆς ἢ ἀρνητικῆς ἐπιδράσεως τοῦ Τουρισμοῦ εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τὰς ὁποίας διαπομαίνουσι, δοθέντος ὅτι εἶναι διάφορος ἡ ἐπίδρασις τοῦ Τουρισμοῦ ἀπὸ περιοχῆς εἰς περιοχὴν.

4.— Θεωρεῖται βέβαιον, ὅτι ὁ Τουρισμὸς ἐπιδρᾷ μεγάλως ἐπὶ τῆς πίστεως, ἠθικῆς καὶ τῶν ἐθνικῶν ιδανικῶν. Νὰ ὑπάρξῃ τρόπος ἐλέγχου, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζονται ἀπὸ τὰς ἐπιβλαβεῖς ἐπιδράσεις τοῦ Τουρισμοῦ αἱ παραδόσεις, τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμά μας.

5.— Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρξῃ στενὴ συνεργασία Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐπὶ τοῦ Τουρισμοῦ, νὰ ἀνευρεθοῦν τὰ θετικὰ στοιχεῖα αὐτοῦ καὶ νὰ ἀξιοποιηθοῦν δεόντως, καθὼς ἐπίσης νὰ ἐντοπισθοῦν καὶ τὰ ἀρνητικὰ στοιχεῖα αὐτοῦ, διὰ νὰ προστατευθῇ ὁ Λαὸς ἐξ αὐτῶν.

6.— Χρειαζέται νὰ ἀποδεχθῶμεν τὰ θετικὰ προοδευτικὰ στοιχεῖα τοῦ Τουρισμοῦ, τὰ ὁποῖα πολιτιστικῶς προάγουσι τὸν ἄνθρωπον, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπολέσωμεν τὴν πνευματικὴν ἡμῶν κληρονομίαν, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα, τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν φυσιογνωμίαν καὶ τὸν χαρακτῆρα· ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα καλλιεργημένοι πνευματικῶς, ὥστε ἀποδεχόμενοι τὰ ἐκ τοῦ Τουρισμοῦ ὀφέλη, νὰ μὴ χάσωμεν τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν χαρακτῆρα καὶ «ἀλλοτριωθῶμεν» πνευματικῶς ἔναντι τῶν τουριστῶν.

Ἡ διατήρησις τῆς πνευματικῆς ἡμῶν κληρονομίας καὶ ἠθικῆς λαϊκῆς ζωῆς, τῶν ἐθνικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων, θὰ βοηθήσῃ καὶ τοὺς τουρίστας, ἵνα οὗτοι διδαχθῶσιν ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν πνευματικοῦ πλοῦτου.

7.— Ὀφείλομεν νὰ προστατεύσωμεν, ἀπὸ τὰς ἀρνητικὰς τοῦ Τουρισμοῦ ἐπιδράσεις, τὴν ὀρθόδοξον ζωὴν καὶ πνευματικότητα, ἡ δὲ Πολιτεία πρέπει νὰ καθορίσῃ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιήσῃ πρὸς προστασίαν τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τῶν ἀρνητικῶν μορφῶν τοῦ Τουρισμοῦ.

8.— Ὁ Τουρισμὸς, μὲ τὴν διακίνησιν τῶν ἀνθρώπων, βοηθεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν στενοτέρων κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν σχέσεων· οὕτως ἐπέρχεται ἀνταλλαγὴ πολιτιστικῶν ἐπιτευγμάτων καὶ δημιουργεῖται προϋπόθεσις συναδελφώσεως τῶν λαῶν. Ἡ εἰρήνη, κήρυγμα καθαρῶς χριστιανικόν, ἐδραϊώνεται δι' αὐτῆς τῆς ἐπακοινωνίας. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ βοηθήσῃ, ὥστε ὁ Τουρισμὸς νὰ μὴ περιορισθῇ μόνον εἰς οἰκονομικὴν τινα κίνησιν, ἀλλὰ συγκρόνηται νὰ εἶναι ἠθικὴ, πολιτιστικὴ καὶ πνευματικὴ κίνησις καὶ ἀνάπτυξις.

9.— Ἐν τούτοις, διαπιστώνεται, ὅτι, συχνάκις, ἡ ἔλλειψις γνώσεως τῆς γλώσσης τῶν τουριστῶν δὲν ἐμποδίζει εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς ἀθεΐας καὶ ἀμβλύσεως τῶν ἠθῶν ἐν μέσῳ τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ πληρώματος.

10.— Θεωρεῖται ἀναγκαῖον, ὅπως ἡ πολιτεία μὴ ἀποφασίζῃ καὶ προβαίνῃ εἰς δεσμευτικὰς συμφωνίας, ἐπὶ θεμάτων τουρισμοῦ, τὰ ὁποῖα σχετίζονται μὲ τὰ ἑλληνοχριστιανικὰ ἰδεώδη, ἄνευ τῆς συμφώνου γνώμης τῆς Ἐκκλησίας.

Παρὰ ταῦτα, ἡ Ἐκκλησία, ἀγνοουμένη ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεμάτων ὑπὸ τῆς Πολιτείας, ἔχει περιθώρια «ἀντιδράσεως», α) προφυλάττουσα τοὺς πιστοὺς της, δι' ἐγκυκλίων κ.λπ. καὶ β) προβάλλουσα τοὺς ἰδίους αὐτῆς θησαυροὺς πρὸς τοὺς ξένους· τοιοῦτοτρόπως, ἡ Ἐκκλησία, ἐκ τῆς οὐδετερότητος θὰ δραστηριοποιηθῇ δεόντως ἔναντι τοῦ Τουρισμοῦ.

11.— Διαπιστοῦται, ὅτι ὁ κακὸς Τουρισμὸς ἐπιδρᾷ ἀρνητικῶς ἐπὶ τὴν θρησκευτικότητα τοῦ λαοῦ, ἐπὶ τὸν Ἐκκλησιασμόν, τὴν ἠθικὴν συμπεριφορὰν κ.λπ., ἐνῶ τὰ ὄργανα τῆς τάξεως δὲν ἐπιδεικνύουν, πάντοτε, τὴν ἰδίαν εὐαισθησίαν διὰ τὰ παραπτώματα τῶν ξένων τουριστῶν, ὅπως ἐπιδεικνύουν διὰ τὰς παραβάσεις τῶν Ἑλλήνων, γεγονόςδες τὸ ὁποῖον θὰ ἔδει νὰ ἐκλείψῃ.

Β.— Η ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΞ ΕΠΟΨΕΩΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

1.— Νὰ ὑπάρξῃ αὐστηρότερος ἔλεγχος ἀπὸ μέρους τῶν κρατικῶν ὀργάνων, ὥστε νὰ ἀπαγορευθῇ ἐντελῶς ἡ εἰσαγωγὴ ὑπὸ τῶν Τουριστῶν αἰσχροῦν φωτογραφιῶν σεξουαλικῶν συμπλεγμάτων καὶ διαστροφῶν καὶ λοιπῶν αἰσχροῦν ἐντύπων.

2.— Ἡ Ἱερά Σύνοδος νὰ ὀρίσῃ εἰδικὴν ἑβδομάδα διαφώτισεως τοῦ Κοινοῦ (ὅπως π.χ. ἡ ναυτικὴ ἑβδομάς), δι' ἐντύπων, ὁμιλιῶν, ραδιοφωνικῶν καὶ τηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀναφέρονται εἰς τὰς ἐπιδράσεις, ἐκ τοῦ ἐπιβλαβοῦς Τουρισμοῦ, ὡς καὶ εἰς τὰ ὀφέλη ἐκ τοῦ καλοῦ Τουρισμοῦ.

3.— Νὰ μελετηθῇ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τὸ θέμα τῆς ἐξαφανίσεως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν Κορασιδῶν, διότι δὲν πρόκειται, πάντοτε, περὶ ἐξαφανίσεων ἀλλὰ περὶ εἰσόδου των, ὑπὸ «ἐκμαυλιστῶν» καὶ ἐκμεταλλευτῶν, εἰς κακόφημα κυκλώματα πρὸς ἐξυπηρέτησιν πλουσίων Τουριστῶν.

4.— Νὰ ἀνατεθῇ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς εἰδικὸν ἢ μελέτη τοῦ ὅλου περὶ Τουρισμοῦ θέματος καὶ νὰ γραφῇ εἰδικὸν τεῦχος με ὀφέλημα, ἐνημερωτικὰ καὶ λοιπὰ στατιστικὰ στοιχεῖα πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ πληρώματος αὐτῆς.

5.— Νὰ ζητῆται ἀπαραιτήτως ἡ ἄδεια τῆς Ἀστυνομίας Ἀλλοδαπῶν, προκειμένου ἡ Ἐκκλησία νὰ προβῇ εἰς βάπτισιν ἢ γάμον ἄλλοδαπῶν Τουριστῶν.

6.— Ἡ παρουσία τοῦ ἐπιβλαβοῦς Τουρισμοῦ εἰς τὴν Χώραν μας ἀποτελεῖ πρόκλησιν διὰ τὴν ποιμαίνουσαν Ἐκκλησίαν, διὰ μίαν κατεπίγουσαν ἀνάγκην πνευματικῆς καλλιέργειας τοῦ Λαοῦ μας, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐπιβλαβοῦς τουριστικοῦ κύματος καὶ διὰ νὰ μὴ παραθεωρῶμεν τὸ χρέος τῆς προσφορᾶς μας ἔναντι αὐτῶν, εἰ δυνατόν καὶ τὴν ὀφέλειαν τῶν ἰδίων, τῶν τουριστῶν.

7.— Θεωρεῖται ἀναγκαῖα ἡ σύστασις εἰδικῆς Ὑπηρεσίας, με συμμετοχὴν ἐξειδικευμένων Κληρικῶν, ἡ ὁποία νὰ παρακολουθῇ τὰς διαφόρους κατὰ τόπους ἐπιδράσεις τοῦ Τουρισμοῦ, νὰ συλλέγῃ χρήσιμα στοιχεῖα καὶ νὰ ἐνημερώνῃ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν. Ἡ ἐνημέρωσις αὕτη δέον νὰ φθάσῃ μέχρι καὶ τῆς τελευταίας, εἰ δυνατόν, Ἑλληνικῆς Κοινότητος.

8.— Εἶναι χρήσιμον, διὰ τοῦ ἐνοριακοῦ ἡμῶν ἔργου, νὰ διαφωτίσωμεν καὶ πληροφορήσωμεν τοὺς χριστιανούς μας ἐπὶ τῶν ἠθικῶν κινδύνων ἐκ τῶν κακῶν τουριστῶν. Ἡ ἐν λόγῳ διαφώτισις δέον νὰ γίνῃ μετὰ πνεύματος χριστιανικῆς πειθοῦς, κατωχυρωμένης δι' ἐπιστημονικῶν ἐπαχειρημάτων «γραῶδες μῦθοι», ὡς ἐπίσης στεῖρα καὶ ἀνεδαφικὰ κηρύγματα ζημίαν μόνον δύνανται νὰ προσφέρουν.

9.— Καλὸν εἶναι, ὅπως ἡ Ἱ. Σύνοδος ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Πολιτείαν, ν' ἀναγνωρίσῃ αὕτη τοὺς σοβαροὺς κινδύνους, τοὺς προερχομένους ἐκ τοῦ κακοῦ Τουρισμοῦ. Ἡ σημερινὴ λ.χ. Πλάκα, ὡς καὶ ἕτερα κέντρα ἠθικῆς διαφθορᾶς καὶ σήψεως ἐπιβάλλεται, ὅπως ἐκλείψουν ἀπὸ τὸν Ἑλλαδικὸν κῶρον καὶ θεραπευθῇ τὸ ὑπάρχον κακόν.

10.— Πρέπει νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὰ καλὰ στοιχεῖα καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τῶν Τουριστῶν, νὰ καλλιεργήσωμεν τὸν ὀφέλιμον Τουρισμόν, ν' ἀνεχθῶμεν τὸν οὐδέτερον καὶ νὰ λάβωμεν δραστικὰ μέτρα ἔναντι τοῦ ἐπιβλαβοῦς Τουρισμοῦ.

11.— Κάθε ὑπεύθυνος θρησκευτικὸς ἢ κρατικὸς Λειτουργὸς δέον νὰ παρακολουθῇ μετὰ προσοχῆς τὰς περιπτώσεις ἐπιβλαβοῦς ἐπιδράσεως τοῦ κακοῦ Τουρισμοῦ εἰς τὸν Λαόν μας, ν' ἀναφέρῃ δὲ ταύτας εἰς τὴν Προϊσταμένην αὐτοῦ Ἀρχὴν καὶ ἡ Ἐκκλησία μετὰ τοῦ Κράτους νὰ καθιστοῦν προσεκτικὸν τὸν Λαόν περὶ τῶν ἀρνητικῶν ἐπιδράσεων ἐκ τοῦ κακοῦ Τουρισμοῦ, ὥστε ἡ ἀντίδρασις νὰ εἶναι ἀποτελεσματικῆ.

12.— Ἡ Ἐκκλησία δὲν πρέπει νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν διὰ νὰ δράσῃ ἔναντι τῶν ἀρνητικῶν ἐπιδράσεων τοῦ Τουρισμοῦ, ἀλλὰ ν' ἀγωνισθῇ διὰ τῶν θεολογικῶν αὐτῆς δυνάμεων καὶ λοιπῶν ποιμαντικῶν μέσων τὰ ὁποῖα διαθέτει.

Ἡ Ἐκκλησία εὐρίσκετο πάντοτε καὶ εἰργάζετο ἐντὸς ἐνὸς περιβάλλοντος κακοῦ καὶ ἁμαρτίας καὶ ἀγωνιζομένη ἐνίκῃ.

13.— Ἐσημειώθη, ὅτι τὸ βάρος τῆς ποιμαντικῆς δραστηριότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἐν οχέσει πρὸς τὸν Τουρισμόν, δέον νὰ στραφῇ πρὸς τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν τῆς ἐνορίας καὶ τῶν ἐπὶ μέρους πιστῶν, οἱ ὁποῖοι ὀπλιζόμενοι διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας δύναται ν' ἀντιδράσουν θετικῶς ἔναντι τοῦ κακοῦ Τουρισμοῦ.

14.— Διαπιστοῦται ὁμοίως, ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἐγκληματικότητος δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀκολασία, ἀλλὰ καὶ κάθε παρεκτροπὴ τῆς ψυχῆς, ἔχουσα ὡς ρίζαν τὸν ὕλισμόν καὶ τὴν ἀθεΐαν.

Ἀρχιμ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ Σ. ΤΡΙΒΙΖΑΣ π. Θ., Μ. Ph.

(Συνεχίζεται)

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 4965
Διεκπ. 2358 } Ἀθήνησι τῇ 2-12-1978

Π Ρ Α Ξ Ε Ι Σ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1) Τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας: α) Η'. τῆς Γ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, β) ΙΖ'. τῆς Δ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ γ) ΑΗ'. τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου,

2) Τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

3) Τὴν ἀπὸ 11-10-1978 ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρασχεθεῖσαν ἔγγραφον συγκατάθεσιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνοῦ περὶ παραχωρήσεως Τμημάτων τῆς Θεοσώστου αὐτοῦ Ἐπαρχίας πρὸς σύστασιν Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ τὴν μείζονα πνευματικὴν πρόδοον τοῦ ἐν Εὐρυτανίᾳ εὐσεβοῦς ποιμνίου,

4) Τὴν ἀπὸ 11-10-1978 ὁμόφωνον ἀπόφασιν Αὐτῆς,

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι

Α.— Συνιστᾶ διὰ τῆς παρουσίας Πράξεως νέαν Ἱεράν Μητρόπολιν ὑπὸ τὸν τίτλον «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ» μεῖ ἐδραν τὸ Καρπενήσιον καὶ κυριαρχικὴν Ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν αὐτῆς τὴν ἐδαφικὴν περιφέρειαν καὶ τὰ ὄρια τοῦ Νομοῦ Εὐρυτανίας.

Β.— Τὴν ἄχρι τοῦδε Ἱεράν Μητρόπολιν Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας μετονομάζει εἰς «ΙΕΡΑΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ» μεῖ ἐδραν τὴν Ναύπακτον καὶ κυριαρχικὴν Ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν αὐτῆς τὸ ὑπόλοιπον τμήμα τῆς πρώην Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας.

Γ.— Αἱ ἐνορίαι τῶν Κοινοτήτων τέως Δήμου Δολιχῶν Καροπλεσίου, Νολόχας, Νεράϊδας, Καρύτσας, Μπελοκωμίτη καὶ Καρθασαρά, κείμεναι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Καρδίτσας καὶ ἀνήκουσαι ἄχρι σήμερον Ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, ὑπάγονται ἀπὸ τοῦδε καὶ Ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 5178
Διεκπ. 2432 } Ἀθήνησι τῇ 16-12-1978

Π Ρ Α Ξ Ε Ι Σ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1) Τὴν ἀπὸ 18-7-1974 ἀπόφασιν Αὐτῆς περὶ ἀπονομῆς Τίτλων Τιτουλαρίων Μητροπολιτῶν εἰς ἐκπεσόντας ἀπὸ τῶν Μητροπολιτικῶν Θρόνων τῶν Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Φ.Ε.Κ. 169/22-8-1974, τ. Π.Ν.Π.Δ.Δ.),

2) Τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως δ' τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

3) Τὴν ἀπὸ 13-10-1978 ἀπόφασιν Αὐτῆς,

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ε ι

Ὅπως, κατ' ἄκρην οἰκονομίαν, συγκατάθεσιν καὶ Ἐκκλησιαστικὴν ἐπιείκειαν, ἐφ' ἑξῆς ἀντικατασταθῆ ἢ προσαγόρευσις τῶν κατωτέρω Ἀρχιερέων ὡς κάτωθι:

1) Σεβ. Μητροπολίτου Δαμαλῶν κ. Κωνσταντίου ὡς πρώην Ἀλεξανδρουπόλεως.

2) Σεβ. Μητροπολίτου Τραχείας κ. Ἡλία, ὡς πρώην Δημητριάδος.

3) Σεβ. Μητροπολίτου Καλλιίδου κ. Ἀποστόλου, ὡς πρώην Ζακύνθου.

4) Σεβ. Μητροπολίτου Λιτζᾶς κ. Κωνσταντίνου, ὡς πρώην Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων.

5) Σεβ. Μητροπολίτου Ρέντος κ. Λεωνίδου, ὡς πρώην Θεσσαλονίκης.

6) Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλους κ. Νικοδήμου, ὡς πρώην Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος.

7) Σεβ. Μητροπολίτου Γαλάζων κ. Θεολόγου, ὡς πρώην Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος.

8) Σεβ. Μητροπολίτου Ἀμυκλῶν κ. Παύλου, ὡς πρώην Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου.

9) Σεβ. Μητροπολίτου Ὁρεοῦ κ. Σεραφεῖμ, ὡς πρώην Τρίκκης καὶ Σταγῶν.

Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις μὴδὲ τὸ παράπαν ἐπηρεάζει τὴν περὶ ἀντικανονικῆς ἐκλογῆς καὶ καταστάσεως ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν ἐξεγενθεῖσαν οὐσιαστικὴν Συνοδικὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν, ἀποτελοῦσα ἀπλῶς μέτρον ἐπιείκειας, ἀγάπης καὶ εἰρηνεύσεως.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Ἡ μόνη σώζουσα κιβωτός».

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἐν τῇ ποιμαντορικῇ ἐγκυκλίῳ, τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνε κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστιογέννων πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐτόνισε τὴν ἀνάγκη τῆς σταθερᾶς ἀφοσιώσεως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἣτις «εἶναι ἡ μόνη σώζουσα κιβωτός». «Εἰς μίαν ἐποχὴν, πὸν πολλοὶ ἀγνοοῦν τὸν Σωτῆρα Χριστὸν καὶ πλείστοι ἄλλοι ἀδελφοί μας κλονίζονται μὲ τὸν σπόρον τῆς ἀρηγήσεως, καλούμεθα νὰ συνεχίσουμε σταθερὰ τὴν πορείαν σωτηρίας τοῦ Λόγου, χωρὶς κλονισμοὺς ἀπὸ παροδικὰ θλιβερὰ περιστατικὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς, γιγαντωμένοι εἰς τὴν Πίστιν καὶ μὲ θουλωμένα ἰ' αὐτὰ τῆς ψυχῆς μας ἀπὸ τὶς μελωδίες τῶν σειρῶν τοῦ ὕλισμοῦ. Διὰ νὰ γίνουμε ἱκανοί, μέσα εἰς τὴν ἀνεμοδαρμένην θάλασσαν τῶν καιρῶν μας, νὰ περπατήσουμε ἀσφαλῆς, χωρὶς νὰ θυθοῦμε εἰς τὰ παγωμένα πελάγη τῆς ἑωσφορικῆς ἀπιστίας».

Τούτων οὕτως ἐχόντων «οἱ κλονίζοντες καὶ κλονιζόμενοι, ἀπὸ θλιβερᾶς προσωπικὰς περιπτώσεις παρασυρόμενοι..., ὀλισθαίνουν εἰς συντριβήν των, ὡς πρὸς γρανιτῶδη βράχον προσκορύνοντες, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀσάλευτον θεῖον Καθίδρυμα καὶ οὐδὲν τῆς Ἐκκλησίας δυνατώτερον».

Καὶ ἐξοχῆν «δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μὲ τὶς ἐξάρσεις της καὶ τὶς σκιές της ἦτο Ἐκείνη, πὸν ἐπὶ πέντε περίπου αἰῶνες διετήρησε πυρολαμπίδα τὴν ἐθνικὴν ὑπόστασιν». «Ὁ σύνδεσμος μετ' αὐτῆς ἐν τῷ Χριστῷ θὰ μᾶς ὀδηγή καὶ σήμερον εἰς λιμένα χάριτος, εὐτυχίας καὶ γαλήνης».

Νὰ μὴ γίνῃ κατὰ τρόπον ἀποσπασματικόν.

Δέον νὰ ἐξαρθῇ ὅλως ἰδιαίτερος ἡ πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἵνα τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος κηρυχθῇ ὡς αἴτιος ἐπιστροφῆς στὴν Ἑλληνικὴ Παράδοσιν καὶ ἵνα ἐνθαρρυνθοῦν καὶ αὐτὸ οἱ μαθηταὶ νὰ συγκεντρώσουν καὶ μελετήσουν πάντα τὰ λαογραφικὰ καὶ πολιτιστικὰ στοιχεῖα τῆς περιοχῆς των, ἅτινα συνδέουν τὸ παρὸν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς μετὰ τοῦ παρελθόντος. Οὕτως, ὡς ἐσημειώθη, θὰ γίνῃ προσπάθεια καταπολεμήσεως τοῦ κινδύνου ἀπομακρύνσεως τῶν νέων ἀπὸ τὸ φρονικὸ καὶ τὸ παραδοσιακὸ περιβάλλον. Ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς καταγωγῆς, ἀπὸ τὰ μνημεῖα καὶ τὶς ἱστορικὰς μνημῆες κάθε περιοχῆς, ἀπὸ τὴν οἰκογένεια, τὴν λαογραφία καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀναρίθμητα στοιχεῖα, πὸν ἀποτελοῦν τὶς ἐθνικὰς ρίζες μας».

Οἴκοθεν ὁμως νοεῖται, ὅτι, διὰ νὰ καρποφορήσῃ ἡ ἀναληφθεῖσα ἀξίεπαινος προσπάθεια, πρέπει ἡ ἀναζήτησις καὶ μελέτη τῶν παραδοσιακῶν μας θησαυρῶν

νὰ μὴ γίνῃ κατὰ τρόπον ἀποσπασματικὸν πρὸς ἐλίτευξιν μηχανικῆς συναρρόσεως αὐτῶν, ἀλλὰ κατὰ τρόπον συστηματικὸν ἐν ἀναφορᾷ καὶ ἐν οργανικῷ συνδέσμῳ πρὸς τὸ ἐνιαῖον οὐθμιστικὸν κέντρον, ὅπερ διὰ τῶν αἰῶνων συνενώνει καὶ ἐμψυχώνει πάσας τὰς πτυχὰς καὶ ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους. Καὶ ὁ ἐνοποιὸς αὐτὸς παράγων, ὅστις ἀκριβῶς πρέπει νὰ ἀναδειχθῇ καὶ προσβληθῇ, διὰ τῆς γινομένης ἐν τοῖς σχολείοις σχετικῆς ἐξορμήσεως, εἶναι τὸ γνήσιον ἑλληνορθόδοξον πνεῦμα, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν ζωτικὴν δύναμιν τῆς μακραίωνος ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Οὐδόλως «πνέει τὰ λείσθια».

Ἕλληνας φιλόσοφος, δρῶν ἐν Παρισίοις, ἐτόνισεν ἐν προσφάτῳ συνεντεύξει του, ὅτι «ὁ Χριστιανισμὸς πνέει τὰ λείσθια καὶ ὅτι «ὁ ἄθεος σοσιαλισμὸς εἶναι ὁ κληρονόμος τοῦ Χριστιανισμοῦ».

Τὸ πόσον ἀσπρητικοὶ εἶναι οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι ἀποδεικνύεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ἄθεος σοσιαλισμὸς ἀντικαθίσταται σήμερον ὑπὸ μορφῶν σοσιαλισμοῦ οὐδόλως ἐχθρικοῦ πρὸς τὴν Θρησκείαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς προσεκτικῆς ἐξετάσεως τῆς ἱστορίας καὶ τῆς οὐσίας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ὡς ἰδιαίτερος ἐτονίσθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κορινθίας κ. Παντελεήμονος, — ὅστις ἐν ἐμπεριστατωμένῳ ἐκτενεῖ ἄρθρον του, δημοσιευθέντι ἐν τῇ «Βραδυνῇ», ἔδωσε τὴν δέουσαν ἀπάντησιν εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἰσχυρισμοὺς —, «παρὰ τὶς δύστυχες ἐκπροσωπήσεις τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὰ κακά, πὸν προσέκλυαν καὶ προκύπτουν ἀπ' αὐτῆς, ὁ Χριστιανισμὸς... ὡς πράξις καὶ ὡς θεωρία εἶναι πάντοτε καὶ θὰ εἶναι πάντοτε τὸ μεγάλο καὶ ἀνεπανάληπτο πνευματικὸ, ἠθικὸ καὶ μεταφυσικὸ κεφάλαιο γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πρὸ παντὸς μετὰ ἀπὸ τυχόν ἐπικινδύνους, ἐπώδυνους καὶ ἀπογορευτικοὺς κλυδωνισμοὺς της. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι σπόρος, πὸν σὲ χωράφι καλλιεργημένο ἀπὸ παθήματα καὶ ποιημένο ἀπὸ πολιτισμὸν θὰ δώσει τὴν ἑκατονταπλασίονα καὶ ποθητῆ, ἀγαπημένην καρποφορία. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ μοναδικὴ καὶ ἀνεπανάληπτη ζύμη, πὸν σὶν κατάλληλο καιρὸ θὰ «ζυμώσῃ ὅλο τὸ φύραμα». Γι' αὐτὸ ὁ Χριστιανισμὸς... εἶναι ἡ ἀνεπανάληπτη, ἡ μοναδική, ἡ ἀκατάλυτη δύναμις στὴ διάθεσιν πάντοτε τῆς ἀνθρωπότητος, γιὰ τὴν ἐκάστοτε ἀγαγέννησίν της». «Ὅστε «ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι οὐράνιος, αἰώνιος καὶ ἀκατάλυτη ἀξία γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα». Τούτο ἐξηγεῖ διατὶ «καὶ πῶλαι Ἄδου οὐ κατισχύουσιν» αὐτοῦ.

Προβολὴ ἐκκλησιαστικῶν μνημείων.

Ὁφείλονται τῷ ὄντι χάριτες εἰς τὸν Σεβασμιωτάτον Μητροπολίτην Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερά Μητρόπολις Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας

Τῇ Κυριακῇ 12ῃ Νοεμβρίου 1978 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Τιμόθεος ἐτέλεσε, μετὰ πάσης Ἐκκλησιαστικῆς τάξεως τὰ Ἐγκαίνια τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Ἐδφημίας Ν. Χαλκηδόνος.

Τῇ 5ῃ Δεκεμβρίου 1978 ἐπραγματοποιήθη Ἱερατικὴ Σύναξις τοῦ Ἱ. Κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Ἐν ἀρχῇ ἀνεπέμφθη Δέησις, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Σεβ. κ. Τιμόθεος ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ. Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο σχετικαὶ εἰσηγήσεις ἐπὶ διοικητικῶν, τελετουργικῶν, ποιμαντικῶν καὶ πνευματικῶν θεμάτων καὶ ἐπηκολούθησε συζήτησις, ἐδόθησαν δὲ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου αἱ δέουσαι ὁδηγίαι καὶ ὑποθήκαι διὰ τὴν καλὴν καὶ εὐορκον ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῶν Αἰδεσιμ. Ἐφημερίων τῆς ὑψηλῆς Ἱερατικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς.

Ἱερά Μητρόπολις Νικαίας

Ι Β' Ἱερατικὸ Συνέδριον

τῆς Ἱερατικῆς Μητροπόλεως Νικαίας

Στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ «Πνευματικῆ καὶ Κοινωνικοῦ Κέντρου» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως πραγματοποιήθηκε, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γεωργίου, τὸ δωδέκατο Ἱερατικὸ Συνέδριον, πὺρ διήρκεσε δύο μέρες, τὴν 6 καὶ 7 Νοεμβρίου 1978.

Τὸ πρωτὶ τῆς 6 Νοεμβρίου στὸν Ἱερό ναὸ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου (Παναγίτσα) Νικαίας οἱ 120 Ἱερεῖς - Σύεδροι παρηκολούθησαν τὴ Θ. Λειτουργία, στὸ τέλος τῆς ὁποίας ἐψάλη ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ἐπιμνημόσυτος Δέησις ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων Ἱερέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοσὶν καλλιτεχνικοῦ τετραχρώμου τόμου μεγάλου σχήματος, ἐν τῷ ὁποίῳ προβάλλονται τὸ «Ἐκκλησιαστικὸν Μουσεῖον» καὶ «οἱ παλαιῆς ἐκκλησίες» τῆς Ἱερατικῆς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἔργου τούτου, τὸ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἰδρυθὲν λαμπρὸν Μουσεῖον καὶ τὰ λοιπὰ ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα τῆς Μητροπόλεως ταύτης παρουσιάζουν μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Βυζαντινῆς καὶ Μεταβυζαντινῆς Τέχνης καὶ διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἱστορίαν τῆς Θερακικῆς γῆς.

Τὸ ὅλον ἔργον, ὡς ἤδη ἔχει ἰονισθῆ, φέρει τῷ ὄντι τὴν σφραγίδα τῆς φιλολογικῆς ἐπιμελείας, τῆς στοιχειῆς φροντίδος καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθητηρίου τοῦ ἀγίου Ἀλεξανδρουπόλεως. Πρόκειται περὶ ὑποδειγματικῆς ἐκδόσεως, ἥτις εἶναι «χαρακτηριστικὴ τῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοὺς πνευματικοὺς καὶ καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἐθνους καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Κατόπιν μετέδθησαν ὅλοι στὸ Πνευματικὸ καὶ Κοινωνικὸ Κέντρο, ἔπου προσεφέρθη εἰς τοὺς Συνέδρους πρῶτον ρόφημα.

Στις 10.15' ὁ Σεβασμιωτάτος μετὰ τὴν προσευχὴν ἐκήρυξε τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ παρουσίασε τὸν ὁμιλητὴ τῆς Α' εἰσηγήσεως αἰδεσιμολ. κ. Κων. Φούσκαν, διδάκτορα Φιλοσοφίας καὶ Θεολογίας καὶ Σύμβουλο τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε..

Ὁ διακεκριμένος Κληρικὸς ἀνέπτυξε τὸ θέμα τοῦ «Ὁ Ἱερεὺς καὶ τὸ σύγχρονον κήρυγμα» μετὰ πολλῆ ἀνέσι καὶ γλαφυρότητα, ἔθιξε ὅλες τὶς πλευρὰς τοῦ σπουδαιωτάτου αὐτοῦ λειτουργηματος καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία του στὸ τέλος ἔκαμε προτάσεις.

Ἐπηκολούθησε συζήτησις καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἡδχαρίστησε τὸν ὁμιλητὴν διὰ τὴν μεγάλη του συμβολὴν στὸ κηρυκτικὸ ἔργον τῶν Ἐφημερίων.

Τῇ δευτέρῃ ἡμέρᾳ τοῦ Συνεδρίου, 7 Νοεμβρίου, ὁ Σεβασμιωτάτος παρουσίασε τὸν ὁμιλητὴ τῆς Β' εἰσηγήσεως κ. Ἡλία Βουλγαράκη, Διδάκτορα Θεολογίας καὶ Ἰφηγητὴ τῆς Ἱεραποστολικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ὁ ἐκλεκτὸς φίλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ θαυρῆς ἐρευνητῆς Θεολογικῶν προβλημάτων ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Πῶς μπορεῖ νὰ προσφερθῆ ὁ Χριστιανισμὸς σήμερον». Μετὰ πολλῆ ἱκανότητα καὶ εὐχέρεια ὁ κ. Καθηγητῆς ἔδωκε στοὺς Συνέδρους τρόπους καὶ μεθόδους, ὥστε οἱ Κληρικοί, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὰ δόγματα καὶ τὴν παράδοσιν, νὰ προσφέρουν τὴ Χριστιανικὴν διδασκαλίαν μετὰ σύγχρονον ἔνδυμα στέν σημερινὸ ἀνθρώπου.

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν, πὺρ χειροκροτήθηκε ζωηρά, ὁ Σεβασμιωτάτος ἡδχαρίστησε ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ τῶν Συνέδρων Κληρικῶν τὸν ἐκλεκτὸν ἐπιστήμονα καὶ ἔκλεισε τὶς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου μετὰ ἀνακεφαλαίωσιν τῶν συζητηθέντων

Ἄντανακλᾶ εἰς ὀλόκληρον

τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας κ. Βάλιεο Σέελ ἐτίμησε διὰ τοῦ γερμανικοῦ μεγαλοσταύρου τὸν Σεβασμιωτάτον Μητροπολίτην Γερμανίας κ. Εἰρηανὸν εἰς ἀγανώριον τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας προσφέρει ὁ Ἑλληὴ Ἱεράρχης τόσον ἐν τῷ ἔργῳ τῆς διαποιμάνσεως τῶν Ἑλλήνων τῆς Γερμανίας, ὅσον καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς ομοφίξεως τῶν ἑλληνογερμανικῶν σχέσεων καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ γνησιοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γεγονός εἶναι μία νέα ἀπόδειξις τοῦ τολμηροῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖται ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Μητροπόλεων τῆς διασποράς, καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως, τῆς ὁποίας χαίρουν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ οἱ Ἑλληνες Μητροπολίται, οἵτινες τὰ μέγιστα συμβάλλονται εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ ἑλληνορθόδοξου πνεύματος καὶ εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τοῦ κύρους τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Ἀναμφιβόλως ἡ πρὸς τὸν ἅγιον Γερμανίας γενομένη τιμὴ ἀντανακλᾶ εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΕΘΒ)

Ἡ ἔλλειψις παρ' ἡμῖν συστηματικῆς καὶ μεθοδικῆς ἀναγραφῆς τῶν πάσης φύσεως δημοσιευμάτων, τῶν ἀπομένων τῶν ἐλληνικῶν θεολογικῶν σπουδῶν, ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, κοινήν διαπίστωσιν. Ἡ ὑπαρξίς τοῦ Bulletin Analytique de Bibliographie Hellenique τοῦ ἐν Ἀθήναις Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πληροῖ τὴν ἀνάγκην αὐτήν, οὔτε ἡ Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία τῆς Βιβλιογραφικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος, διὰ πολλοὺς λόγους, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὸ ὅτι δὲν ἐκδίδονται τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως.

Ἐξ ἄλλου ἡ βιβλιογραφία τοῦ Byzantinische Zeitschrift καὶ τοῦ Revue d' Histoire Ecclesiastique ἀποτελεῖ ὁπωσδήποτε σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὸ γενικώτερον βιβλιογραφικὸν πρόβλημα τῶν θεολογικῶν σπουδῶν, ἀλλὰ τῆς ἐλληνικῆς θεολογικῆς βιβλιογραφίας καλύπτει μέρος τι γενικώτερον καὶ εἰς ἐπίπεδον περισσότερον διεθνὲς καὶ ὀλιγώτερον ἐλληνικόν.

Ἐπιβάλλεται λοιπὸν ἡ σύνταξις ἐλληνικῆς θεολογικῆς βιβλιογραφίας, σκοπὸς τῆς ὁποίας θὰ εἶναι ἡ παρουσίασις, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς βιβλιογραφικῆς τέχνης, τοῦ συνόλου τῶν δημοσιευμάτων, αὐτοτελῶν καὶ εἰς περιοδικὰ, τὰ ὅποια ἀπτονται τῶν διαφορῶν κλάδων τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀπεφάσισαν ὅπως καλύψουν τὰ ἐκκλησιαστικὰ περιοδικὰ δι' ἑτησίου εἰδικοῦ δημοσιεύματος, ὡς βιβλιογραφικοῦ παραρτήματος τῆς «Θεολογίας», ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὴ Θεολογικὴ Βιβλιογραφία» (ΕΘΒ).

Κατ' ἀρχὴν, ὡς ἐλληνικὴ θεολογικὴ βιβλιογραφία θεωρεῖται:

1. Ὅ,τι δημοσιεύεται ὑπὸ Ἑλληνοσυνγγραφείας ὁπουδήποτε.

κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Συνεδρίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτυχία ἦταν πλήρης.

Στὸ τέλος διανεμήθησαν στοὺς Συνέδρους ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη ἀναμνηστικὰ ἐνθύμια καὶ βιβλία.

Ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου καὶ Δημοσίων Σχέσεων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Νίκαιας καὶ ἐκυκλοφορήθη τὸ «ΕΓΚΟΛΠΙΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ» τοῦ ἔτους 1979 μὲ ἀρίστη ἐμφάνισι καὶ πλούσιο περιεχόμενον.

Τὸ ἡμερολόγιον εἶναι ἀφιερωμένον στὸ ΠΑΙΔΙ ὡς ἀντικείμενον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ ἐκθετοῦ ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον, πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ ἔτους 1979 ὡς ἔτους τοῦ παιδιοῦ.

Μετὰ τὴν καθιερωμένη ἡμερολογιακὴ ὄλη ἀκολουθεῖ ἡ διοικητικὴ διάρθρωσις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ μὲ πολλὴν συντομία ἡ ἐκθεσις τῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Ἐπίσης καταχωρίζονται γινόμενα καὶ σκέψεις καὶ ἀποφθέγματα σοφῶν καὶ εἰδικῶν Παιδαγωγῶν, παλαιῶν καὶ συγχρόνων γύρω ἀπὸ τὰ θέματα παιδαγωγώσεως τοῦ παιδιοῦ, πλαισιούμενα μὲ ἀνάλογες καὶ πολὺ ἐκφραστικὰς φωτογραφίας.

2. Ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς θέματα τῆς ἐλληνικῆς θεολογίας.

Ὡς πηγαὶ τῆς ΕΘΒ θεωροῦνται ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ σύνολον τῶν βιβλίων, τὰ ὅποια ἐκδίδονται, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ σύνολον τῶν ἐλληνικῶν περιοδικῶν, θεολογικῶν καὶ μὴ, τὰ ὅποια κυκλοφοροῦν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλοῦθι. Εἶναι εὐνόητον ὅτι: τὰ πρὸς βιβλιογραφίαν δημοσιεύματα θὰ πρέπει νὰ πληροῦν τὰς προϋποθέσεις διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ὡς ἐπιστημονικῶν ἢ τὸ ἐλάχιστον ὡς ἐκλαϊκευμένων δημοσιευμάτων.

Κατ' ἔτος θὰ δημοσιεύεται ἡ πρὸ διετίας ΕΘΒ. Συντάσσεται ἤδη ἐκείνη τοῦ ἔτους 1977, ἡ ὁποία ἐλπίζεται ὅτι θὰ κυκλοφορήσῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1979.

Οἱ κ.κ. συγγραφεῖς καὶ ἐκδόται ἔργων ἢ καὶ περιοδικῶν οἱ ἐπιθυμοῦντες ὅπως βιβλιογραφῶνται εἰς τὴν ΕΘΒ τὰ δημοσιεύματά των, δύνανται νὰ ἀποστέλλωσι τὰς ἐκδόσεις των εἰς τὴν ἐξῆς διεύθυνσιν: Περιοδικὸν «Θεολογία» (Διὰ τὴν ΕΘΒ). Ἱ. Γενναδίου 14, Ἀθήναι 140.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Ἀκαδημαϊκός

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ τόμων Α' (1923-1924) — Ν' (1973), συνταχθέν ὑπὸ Ἀδαμ. Στ. Ἀνεστίδου. Πρόλογος Κ.Γ. Μπόνου, Καθηγ. Παν. μίου Ἀκαδημαϊκοῦ, (τόμ. Α', σελ. σθ' +1-567' τόμ. Β', σελ. ιγ' +573-1068). Ἀθήναι 1978.

Πρωτοβουλία τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Καθηγητοῦ κ. Κ. Γ. Μπόνου (ὅστις καὶ προλογίζει τὸ παρὸν ἔργον), ἀπεφασίσθη πρὸ τινων ἐτῶν ἡ σύνταξις τοῦ Εὐρετηρίου τῆς «Ἐκκλησίας», ἥτις καὶ ἀνετέθη εἰς τὸν διακεκριμένον Φιλολόγον-συγγραφέα καὶ περὶ τὰ βιβλιογραφικὰ καὶ εὐρετηριακὰ θέματα δοκίμως ἀσχολούμενον κ. Ἀδαμάντιον Στ. Ἀνεστίδου, συντάξαντα, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ συστηματικὰ εὐρετήρια τῆς «Ἑλληνικῆς Δημοουργίας» (τόμ. Α'-Π'), τῆς «Ὁρθοδοξίας» (τόμ. Α'-ΔΗ'), καὶ τῆς «Διδαχῆς» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μεσσηνίας (τόμ. Α'-Α'). Ἦδη ἔχομεν ἐνώπιόν μας τὸ Εὐρετήριον τῶν πενήκοντα πρώτων τόμων τῆς «Ἐκκλησίας» (Α'-Ν'), διὰ τὸ ὅποιον δύναται νὰ καυχῆται καὶ ἡ Διεύθυνσις τῶν Περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ συντάκτης αὐτοῦ. Πράγματι πρόκειται περὶ ἄθλου, ὡς γράφει ἐν τῷ Προλόγῳ τοῦ ἔργου ὁ Καθηγητῆς κ. Μπόνου, διὰ τὸν ὅποιον κάθε ἔπαινος

φαίνεται μικρός. Διότι τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος του καὶ τῶν εἰδικῶν ἐκδοτικῶν σκοπῶν του, ἐμφανίζει πληθώραν προβλημάτων εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ποικίλης ὕλης του καὶ τῆς συστηματικῆς λημματογραφησεῶς τῆς. Ἀρκεῖ καὶ μόνῃ φυλομέτρησις τοῦ ὅλου ὄγκου καὶ τοῦ ἄριστα κατατεταγμένου περιεχομένου τῶν πολυσελίδων τούτων δύο τόμων διὰ τὴν ἀντιληφθῆναι τὸ μέγεθος τοῦ ἄθλου καὶ τὸ πολυτίμητον τῆς προσφορᾶς τοῦ Εὐρητηρίου τούτου.

Τὸ ὅλον ἔργον ἐκδίδεται, διὰ τεχνικούς λόγους, εἰς δύο εὐχρήστους τόμους, εἰς ἕνα κατὰ πάντα σχῆμα τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», μὲ σελιδοποίησιν καὶ ἐκτύπωσιν ἀρίστην. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διάρθρωσιν καὶ κατάταξιν τῶν λημμάτων - περιεχομένων τῶν 50 εὐρητηριαζομένων τόμων, νομίζομεν ὅτι ὁ κ. Ἀνεσιδῆς ἠκολούθησεν ὑποδειγματικῆν ὄντως γραμμὴν, κατὰλληλον τῇ περιστάσει καὶ ἀνάλογον πρὸς τὰς ἰδιαζούσας ἀνάγκας τῆς ποικιλίας τῆς ὕλης. Εἴτε διὰ πρακτικούς λόγους ἐνδιαφύεται τις εἶτε δι' ἐπιστημονικούς, δύναται νὰ ἐκανοποιηθῆ πλήρως, προστρέχων εἰς τὸ ἐν λόγῳ δίτομον Εὐρητήριον, διότι οὔτε ὁ συντάκτης του οὔτε καὶ ἡ διεύθυνσις τῶν Περιοδικῶν ἐφείσθησαν κόπων, πόνων καὶ δαπανῶν διὰ τὴν λαμπρὰν ἐκδοσιν τοῦ ἐν λόγῳ Εὐρητηρίου μὲ τόσον ζηλευτὴν ἀριτιότητα. Δι' ὅσους γνωρίζουν καλῶς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ποικιλίας τῆς ὕλης τῆς «Ἐκκλησίας», δὲν φοβούμεθα νὰ μᾶς παρεξηγήσουν δι' ὑπερβολὴν εἰς ἐπαινετικούς λόγους. Δι' ὅσους τυχὸν δὲν δύναται νὰ συλλάβουν τὰς δυσκολίας ἐνὸς ταιούτου ἔργου, περιοριζόμεθα ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ Εὐρητηρίου τούτου ἔπρεπε ὄχι μόνον νὰ λημματογραφήσῃ πολλὰς χιλιάδας σελίδων, περιεχουσῶν τὴν ζώσαν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα πενήκοντα ἔτη (1923-1973), ἀλλὰ καὶ νὰ ταξινομήσῃ συστηματικῶς, θάσει τῶν τελευταίων μεθόδων καὶ τῶν ἀπαιτήσεων βιβλιογραφίας καὶ εὐρητηριασεως, πολλὰς δεκάδας χιλιάδων λημμάτων, οὕτως ὥστε νὰ καταστοῦν εὐκόλως προσιτὰ εἰς τὸν ἐρευνητὴν τὰ περιεχόμενα τοῦ περιοδικοῦ, εἴτε ταῦτα εἶναι Νόμοι, Διατάγματα, Ἐγκύκλιοι, Κανονισμοί, Κανονιστικαὶ διατάξεις κ.ἄ. ἔγγραφα τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε εἶναι ἄρθρα, μελέται, ἐμιλίας, λόγοι, ἐκθέσεις, εἰσηγήσεις, διαλέξεις, προσφωνήσεις, περιστατικαὶ εὐχαί, ἱεραὶ ἀκολουθίαι, θεῖα κηρύγματα, λογοτεχνήματα, βιβλιοκρισίαι, χρονικά, σημειώματα κ.ἄ. Διὰ τὰ ἐπιτευχθῆ δὲ τούτο καὶ νὰ γίνῃ κατὰ τὸ δυνατόν χρηστικὸν τὸ Εὐρητήριον, «συνεκροτήθη εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον, ὑπὸ τὸν τίτλον Πί ν α κ ε ς, περιλαμβάνει ταξινομημένα εἰς ἐνότητα τὰ λήμματα τῶν δημοσιευμάτων, καὶ τὸ δεύτερον, ὑπὸ τὸν τίτλον Τ ἄ ε ὕ ρ ε τ ῆ ρ ι α, δίδει τὸ πλῆθος τῶν ἐπὶ μέρους προσπελάσεων διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ζητουμένου» (βλ. Εἰσαγωγικὰ, σελ. λζ'). «Καὶ ἐνῷ ἡ ποσότης τῶν λημμάτων καθώρισε τὸ εἶδος τῶν ἐνοτήτων τοῦ εὐρητηρίου, ἡ ποιότης αὐτῶν προσδιώρισε τὴν ποσότητα αὐτῶν. Ἐκρίθη δηλ., ὅτι ἐνῷ ἡ ποσότης τῶν ἐπὶ μέρους ἐνοτήτων θεωρεῖται κατ' ἀρχὴν δύσχρηστος, ἐν τούτοις εἰς τὴν πράξιν ἀποδεικνύεται ὡς ὀδηγοῦσα εἰς τὴν ταχυ-

τέραν ἀνεύρεσιν τοῦ κίτουμένου, ἐφ' ὅσον μερίζει τὸ μέγεθος τῶν μεγάλων ἐνοτήτων εἰς μικροτέρας πλέον ὁμοειδεῖς (ἐνθ. ἀν., σελ. μ'). Οὕτω, λοιπὸν ἔχομεν, εἰς μὲν τὸν Α' μέρος (τῶν Πί ν α κ ω ν) 17 ἐνότητας (Α' τόμ., σελ. 1 — Β' τόμ., σελ. 816), εἰς δὲ τὸ Β' μέρος (Τ ἄ ε ὕ ρ ε τ ῆ ρ ι α) 38 ἐνότητας (Β' τόμ., σελ. 817-1068), ὅπου ὁ ἀναγνώστης-ἐρευνητὴς δύναται νὰ εὕρῃ εὐκόλως τὰ πάντα, καθοδηγούμενος ὑπὸ τοῦ πίνακος τῶν Περιεχομένων ἐν ἀρχῇ ἐκάστου τόμου, ὅπου καταχωρίζονται λεπτομερῶς τὰ κεφάλαια τοῦ περιεχομένου ὕλικου. Τὰ ἐλάχιστα λάθη, τὰ ὅποια παρεσέφρησαν δὲν μειώνουν τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου, δεδομένου ὅτι τὰ περισσότερα εἶναι τυπογραφικὰ καὶ γίνονται εὐκόλως ἀντιληπτά (π.χ. σελ. λθ' «Ἀήμου» ἀντὶ «Ἀήμου», σελ. ξδ' «ὑποδούλων» ἀντὶ «ὑποδήλων» κ.ἄ.).

Ὅσον ἄχαρι καὶ ἄν φαίνεται τὸ ἔργον τῆς βιβλιογραφίας καὶ τῆς ἀναλυτικῆς εὐρητηριασεως πολυτόμων ἔργων, ἢ προσφορὰ των κρίνεται τόσον μεγάλη ὥστε νὰ εἶναι ἐπιβεβλημένη ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ ἡ συνέχισις τῆς εὐρητηριασεως καὶ ἐκδόσεως τῶν ἀναλόγων σειρῶν-περιοδικῶν-ἔργων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς συντάκτας καὶ τοὺς ἐκδότας τῶν πολυτόμων τούτων ἀναλυτικῶν Εὐρητηρίων, ἄνευ τῶν ὁποίων ἢ ἀξιοποιήσεις τῶν πνευματικῶν κόπων καὶ καρπῶν τῶν πρὸ ἡμῶν εἶναι δυσκολωτάτη, ἐγίστε δὲ καὶ ἀδύνατος.

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Λάμπης καὶ Σφακίων

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει: 1) τὰ ἄρθρα 33-36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Α. 1399)1973, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Ν. 817)1978 καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 20)1978 Ἡμετέραν ἀπόφασιν, καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας ἔντονον τὴν κλήσιν πρὸς τὸ δικονόμησι ἐνζήλωσ τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον, πρὸς δὲ καὶ τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλλωσιν Ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς Διακοινῆς θέσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Φουρφουρᾶ Ἀμαρίου.

Ἐν Σπηλιῷ τῇ 20ῇ Δεκεμβρίου 1978

† Ὁ Λάμπης καὶ Σφακίων ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 346)1976 «Περὶ τρόπου πληρώσεως Ἐφημεριακῶν τιμῶν θέσεων καὶ συστάσεως Εἰδικῶν Σχολῶν Ἱερατικῆς Μορφώσεως» (ΦΕΚ 142, τ. Α' τῆς 10 Ἰουνίου 1976), τὴν ὑπ' ἀριθ. 3154 καὶ ἀπὸ 26.6.1976 Ἀπόφασιν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ΦΕΚ 838, τ. Β' τῆς 26.6.1976) καὶ τὰ ἄρθρα 33-37 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσι τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν

κατάληψιν τῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Δραϊνάς.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῆ 23ῃ Δεκεμβρίου 1978

† Ὁ Μεσσηνιακὸς ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1, 2, 3 τοῦ Ν.Δ. 1398) 23.3.1973 «Περὶ συστάσεως Ὄργανικῶν θέσεων Διακόνων κλπ.» (ΦΕΚ 112 τ. Α' 23.3.1973), τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ I παραγρ. 1α' τοῦ Νόμου 673) 1977 (ΦΕΚ 238 τ. Α' 30.8.1977) «Περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὀργανικῶν τιμῶν θέσεων Διακόνων», τὴν ὑπ' ἀριθ. 168 Ἀπόφασιν ἡμῶν τῆς 20.12.1978 καὶ προκειμένου, ἵνα προθῶμεν εἰς τὴν πλήρῳσιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς θέσεως Διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Θεοδώρων Ἀρφαρῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῆ 23ῃ Δεκεμβρίου 1978

† Ὁ Μεσσηνιακὸς ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: α) τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1398) 1973 Ν. Δ) τος, β) τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 673) 77 Νόμου, γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 821) 30.12.77 ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ δ) τὰς διατάξεις τῆς καίμενης Νομοθεσίας «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ προθῶμεν εἰς τὴν πλήρῳσιν τῶν κάτωθι κενῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν: 1) Ἐδαγγελισμοῦ Θεοτόκου Γρεβενῶν (δύο θέσεις), 2) Ἁγ. Γεωργίου Γρεβενῶν, 3) Ἁγ. Τριάδος Καρπεροῦ, 4) Κοιμ. Θεοτόκου Κνίδης, 5) Ἁγ. Γεωργίου Κιδωτοῦ, 6) Ἁγ. Δημητρίου Μεγάρου καὶ 7) Ἁγ. Ἀθανασίου Σπηλαίου, καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ κεκτημένους τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Γρεβενοῖς τῆ 30ῃ Δεκεμβρίου 1978

† Ὁ Γρεβενῶν ΣΕΡΡΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΕΡΡῶΝ ΚΑΙ ΝΙΓΡΙΤΗΣ

Κλήσις κατηγορουμένου

Πρὸς

Τὸν Μοναχὸν Ἀκάκιον (κατὰ κόσμον Δημήτριον Χατζησπανῶν) Ἀδελφὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Σερρῶν Ἀγνώστου διαμονῆς

Ἐνεργοῦντες τακτικὰς ἐνόρκους ἀνακρίσεις συνθὰ τῷ ὑπ' ἀριθ. 2240) 18 - 11 - 1978 ἐγγράφῳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, καλοῦμέν σε νὰ ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἐν τῷ Γραφεῖῳ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίου Σερρῶν, τὴν 5ην Φεβρουαρίου 1979 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ. ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν Σέρραις τῆ 30ῃ Νοεμβρίου 1978

Ὁ Ἀνακριτὴς

Ὁ Γραμματεὺς

Οἶκον. ΔΗΜ. ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

Ἱερεὺς ΑΝΔΡ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

A) Ἐσωτερικοῦ: Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

B) Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 12 ἑτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει 1979· «Τὸ ἔτος τοῦ παιδιοῦ», Ἡ ἑορτὴ τῶν ἐπὶ γῆς Ἀγγέλων.

Ἐόρτια Γράμματα.

Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις.

Ἡ Διεθνὴς τῆς Ἀγάπης ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει 1979.

Κωνστ. Γ. Μπόνη, Ὁμοσ. Καθηγητοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ, «Ἐκκλησία», Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας.

Σεβ. Μητροπ. Γαρδικίου Χρυσοστόμου, Ἡ Β' ἐν ὀλομελεῖᾳ συνάντησις τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν (23-30 Αὐγούστου 1977).

1979 — Διεθνὲς ἔτος τοῦ παιδιοῦ, (Ἐπισημὸν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν).

Ἀρχιμ. Τιμοθέου Σ. Τριβιζᾶ, Πτ. Θ. Μ. Ρθ., Ἐκκλησία καὶ Τουρισμός: Ἐκθεσις, Συμπεράσματα καὶ Προτάσεις ἐκ τοῦ Δ' Θεολογικοῦ - Ποιμαντικοῦ Σεμιναρίου Εἰσηγητῶν Ἱερατικῶν Συνεδρίων.

Συνοδικαὶ Πράξεις.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισία.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασιῶ 1 — Τηλ. 710.78

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.